

12/0094248

12/0094248

Wijzigingsplan
**Bestemmingsplan
'Park de Peelbergen',
wijziging manege De Peelbergen**

Gemeente Horst aan de Maas

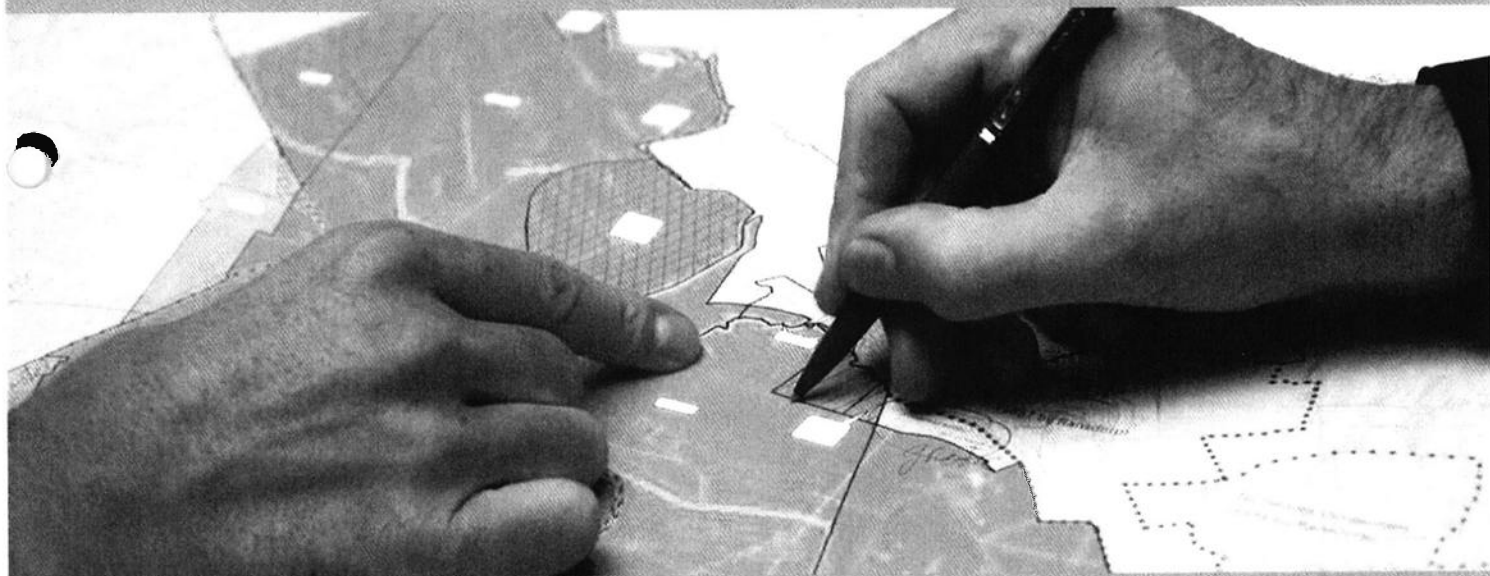
Vastgesteld

Behoort bij besluit van
Burgemeester en wethouders
van Horst aan de Maas

d.d. 24 APR 2012

2011-0575

Teammanager vergunningen

Bestemmingsplan 'Park de Peelbergen', wijziging manege De Peelbergen

Gemeente Horst aan de Maas
Vastgesteld

Rapportnummer: 211x05380

Datum: 2 mei 2012

Contactpersoon opdrachtgever: De heer Nick Verstappen, de heer Maarten Bloks

Projectteam BRO: De heer Niels Paree en de heer Paul Gerards

Trefwoorden: Manege de Leistert, Leudal, verplaatsing, Park de Peelbergen, Peelstraat, Kronenberg, Hippisch centrum

Bron foto kافت: Hollandse Hoogte 14

Beknopte inhoud: Manege De Leistert, thans gevestigd in de gemeente Leudal, dient te worden verplaatst. Een geschikte locatie is gevonden aan de Peelstraat nabij Kronenberg. De verplaatsing past niet in het geldende bestemmingsplan 'Park de Peelbergen'. Middels een wijziging van het bestemmingsplan kan de juiste bestemming worden opgelegd en middels het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan kan het bouwplan worden gerealiseerd. Onderhavige toelichting gaat in op de juridisch-planologische onderbouwing van het project

BRO Vestiging Tegelen
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
F +31 (0)77 373 76 94
E tegelen@bro.nl

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. MOTIVERING	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Het project	5
2.3 Geldend bestemmingsplan Park 'De Peelbergen'	7
2.4 Wijzigingsbevoegdheid Dagrecreatieve doeleinden 3	8
2.5 Omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan	9
3. BELEID	15
3.1 Rijksbeleid	15
3.2 Provinciaal beleid	18
3.3 Gemeentelijk beleid	22
4. ONDERZOEK	23
4.1 Economische uitvoerbaarheid	23
4.2 Milieu-aspecten	23
4.2.1 Vormvrije m.e.r.-beoordeling	23
4.2.2 Geur	25
4.2.3 Bodem- en grondwaterkwaliteit	27
4.2.4 Geluidhinder	27
4.2.5 Luchtkwaliteit	28
4.2.6 Milieuzonering	30
4.2.7 Externe veiligheid	31
4.3 Cultuurhistorie en archeologie	36
4.4 Natuur en landschap	37
4.5 Flora en fauna	39
4.6 Leidingen en infrastructuur	45
4.7 Verkeer en parkeren	45
4.8 Duurzaamheid	47
4.9 Waterparagraaf	47
5. JURIDISCHE TOELICHTING	53
5.1 Algemeen	53
5.2 De bestemmingsregeling	54

6. OVERLEG, INSPRAAK EN PROCEDURE	55
6.1 Overleg	55
6.2 Inspreek	55
6.3 Procedure	55

Bijlagen:

Bijlage 1: typen bedrijven Bestemmingsplan Park 'De Peelbergen'

Separate bijlagen:

- Aeres Milieu bv, Verkennend bodemonderzoek Peelstraat (ong.) te Kronenberg, AM11298, 18 november 2011
- Aeres Milieu bv, Indicatief infiltratieonderzoek Plangebied Peelstraat (ong.) te Kronenberg AM11298, 18 november 2011
- Aeres Milieu bv, Waterparagraaf Plangebied Peelstraat (ong.) te Kronenberg, AM11298, december 2011
- BRO, Analyse EVZ Manege 'De Leistert', 211x05380, februari 2012
- RAAP, Peelstraat te Kronenberg Gemeente Horst aan de Maas Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en verkennend veldonderzoek, 2011
- RAAP, Peelstraat te Kronenberg Gemeente Horst aan de Maas, Archeologisch vooronderzoek: karterend veldonderzoek, 2012
- Agel Adviseurs, Onderzoek geur Veehouderijen Peelstraat ong. te Kronenberg, februari 2012

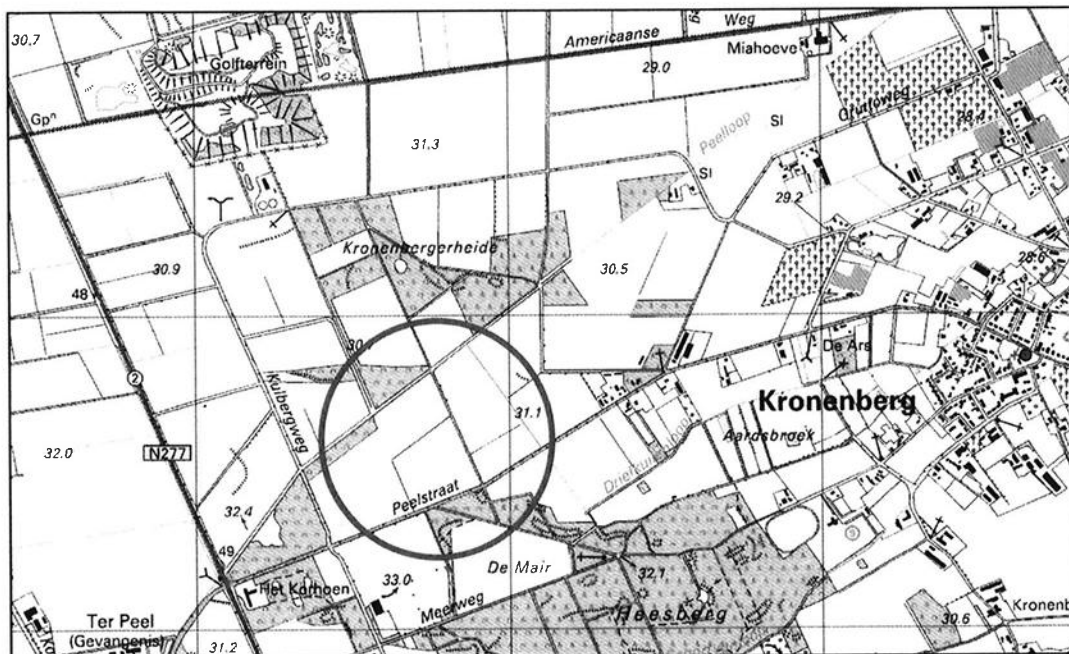
1. INLEIDING

Manege de Leistert, gelegen in de gemeente Leudal, dient verplaatst te worden. De beoogde nieuwe locatie is gelegen in 'Park De Peelbergen', gemeente Horst aan de Maas. Op de nieuwe locatie zal tevens een uitbreiding ten opzichte van de huidige manege plaatsvinden. Uitgangspunt is een oppervlakte van de manege van circa 10 ha (inclusief 3 ha weidegebied) en een capaciteit voor 12 paarden. Daarnaast zullen bijna elke week evenementen plaatsvinden voor circa 1000 tot 1500 personen.

De locatie is gelegen binnen het bestemmingsplan De Peelbergen en heeft een agrarische bestemming. De realisatie van een manege is binnen de agrarische bestemming niet rechtstreeks mogelijk.

Voor de agrarische bestemming is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen naar Dagrecreatieve doeleinden 3. Middels een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan kan vervolgens, als aan alle voorwaarden wordt voldaan, de gewenste bebouwing worden opgericht.

De gemeente Horst aan de Maas heeft aangegeven aan de vestiging medewerking te willen verlenen middels het vaststellen van een wijzigingsplan en middels het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan.

Abbeelding 1: topografische kaart plangebied en omgeving

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt in gegaan op de motivering van de wijzigingsbevoegdheid in het geldende bestemmingsplan. In hoofdstuk 3 worden de geldende beleidskaders op Rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau beschreven. In hoofdstuk 4 komt het onderzoek naar de relevante planologische- en milieu-aspecten aan de orde. In hoofdstuk 5 volgt een beschrijving van de planstukken, en in hoofdstuk 6 het overleg, de inspraak en de te volgen juridische wijzigingsprocedure.

2. MOTIVERING

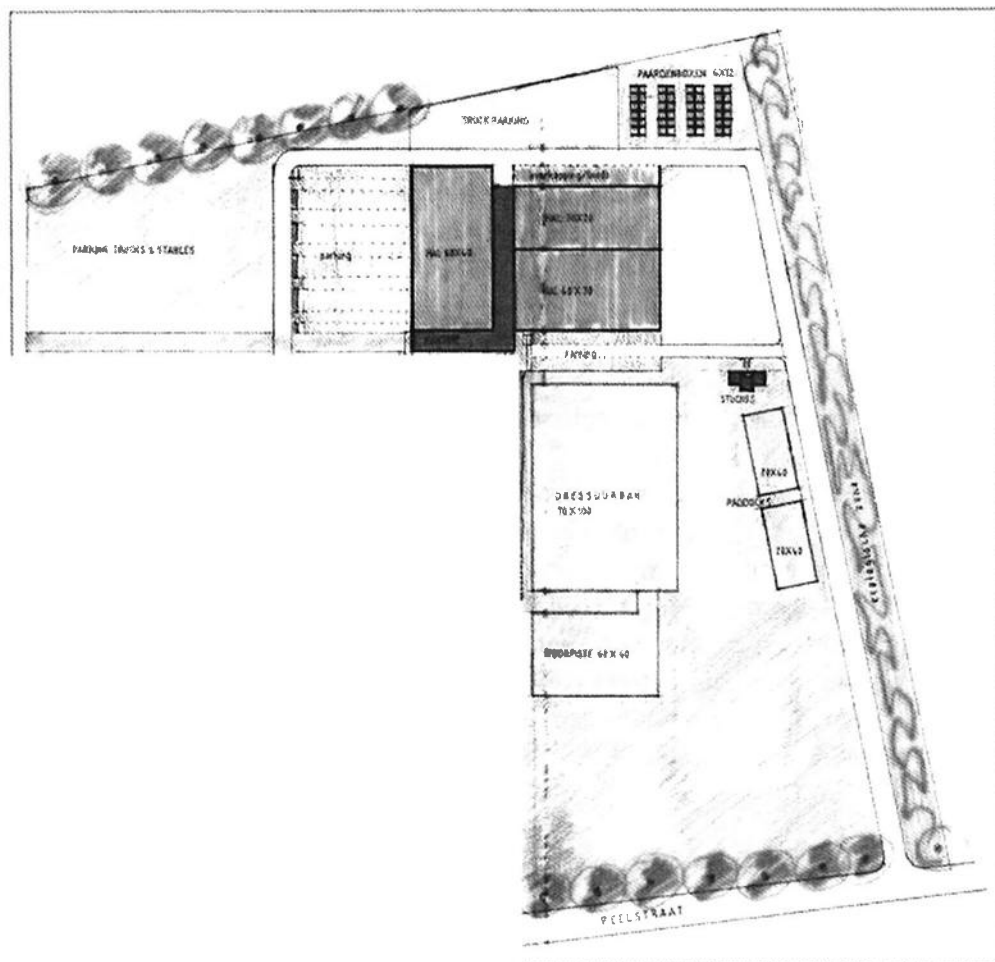
2.1 Inleiding

Middels dit wijzigingsplan wordt de bestemming in het plangebied gewijzigd van 'Agrarisch gebied' naar 'Dagrecreatieve doeleinden 3'. Doel van de wijziging is het oprichten van een manege. Binnen de bestemming 'Dagrecreatieve doeleinden 3' geldt echter een bouwverbod. Om de manege na wijziging op te kunnen richten, is een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan noodzakelijk. In de voorschriften van het geldende bestemmingsplan is deze mogelijkheid opgenomen. Omdat het bestemmingsplan voor het concrete project van de vestiging van de manege wordt gewijzigd, en hiervoor na wijziging nog een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden verleend, dient in het kader van de motivering van het wijzigingsplan reeds in gegaan te worden op de haalbaarheid van het kunnen verlenen van de omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan. Om deze reden wordt in dit wijzigingsplan het project getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. Voor de volledigheid wordt vermeld dat voor de feitelijke realisatie van het project zowel de procedure voor het wijzigingsplan als de procedure voor de (binnenplanse) omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan te worden gevoerd.

2.2 Het project

Manege De Leistert, die momenteel is gevestigd in de gemeente Leudal dient te worden verplaatst. In de gemeente Horst aan de Maas, aan de Peelstraat, is een geschikte locatie gevonden om de manege naar toe te verplaatsen. Op de locatie wordt een geheel nieuwe manege gevestigd. Hiervoor is een programma van eisen opgesteld. Aan de hand van het programma van eisen is de inrichting van het terrein tot stand gekomen.

Van de terreininrichting is vooralsnog alleen een indicatieve stedenbouwkundige schets beschikbaar. De schets voorziet in een dressuurbak van 70 x 100 meter, een voorpiste van 60 x 40 meter, twee paddocks van 20 x 9 meter, in twee studio's, een rijhal van 40 x 70 meter, een rijhal van 30 x 70 meter, een rijhal van 80 x 40 meter, in 4x12 paardenboxen, en een terras. De rijhallen worden circa 15 meter hoog. Mogelijk zal ook een bedrijfswoning worden opgericht. Van de paardenboxen worden er maximaal 12 gebruikt voor de permanente stalling van paarden en de overige voor de stalling tijdens evenementen.

Afbeelding 2: indicatieve stedenbouwkundige schets Manege de Peelbergen

De accommodatie wordt ingericht op het kunnen realiseren van een CSI**** concours. Vrijwel elk weekeind zal een één- of tweedaags paardgericht evenement worden georganiseerd voor circa 1000 tot 1500 bezoekers. Het totale aantal bezoekers per jaar wordt dan ook geschat op circa 110.000.

Aan de westzijde van het plangebied wordt een terrein van circa 3 ha ingericht als parkeerterrein, voor tijdens de evenementen. Het westelijk deel hiervan blijft onverhard en wordt ingericht als weiland. Naast de westelijk gelegen rijhal worden verharde parkeerplaatsen ingericht. Tevens worden verharde parkeerplaatsen ingericht naast de andere rijhallen. Het overige deel van het terrein wordt ingericht als derby.

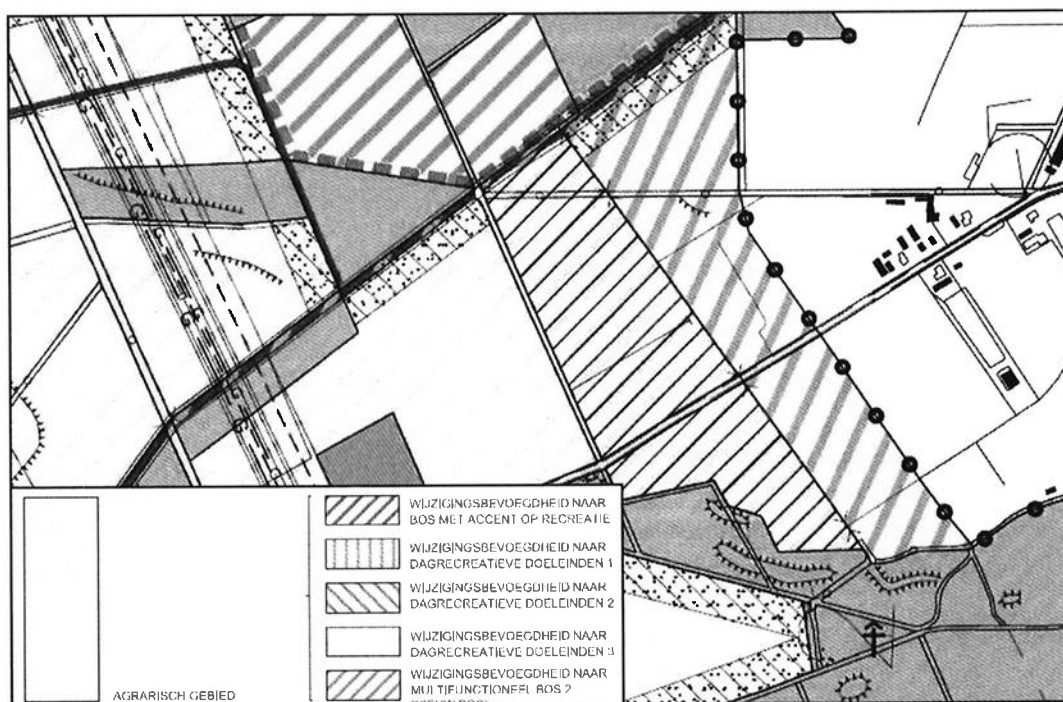
Het terrein wordt ontsloten middels 1 uitrit/entree, die bestaat uit de bestaande onverharde zandweg in het plangebied. Deze takt aan op de Peelstraat. De bestaande bomen langs deze weg zullen behouden blijven.

Deel van het project bestaat uit het inrichten van een ecologische verbindingszone aan de oostzijde van het plangebied. Aan de noordzijde van het plangebied wordt ruimte gelaten voor het op later moment inrichten van de ecologische verbindingszone. De inrichting van de verbindingszone zal tevens dienen als een goede landschappelijke inpassing. Zie hiervoor ook paragraaf 4.4.

2.3 Geldend bestemmingsplan Park 'De Peelbergen'

De locatie is gelegen binnen het bestemmingsplan Park 'De Peelbergen' en heeft de bestemming 'Agrarisch gebied', met de nadere aanduiding 'Wijzigingsbevoegdheid naar Dagrecreatieve Doeleinden 3, en de aanduiding 'Ecologische verbindingszone'. Het bestemmingsplan is voor het (voormalig) Sevenumse deel vastgesteld op 09 oktober 2006 en is (gedeeltelijk) goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg op 05 juni 2007.

Deze gronden die zijn aangewezen als 'Agrarisch gebied' zijn bestemd voor een duurzame agrarische bedrijfsuitoefening en voor extensief dagrecreatief medegebruik.

Afbeelding 3: uitsnede plankaart geldend bestemmingsplan

Op de gronden mag niet worden gebouwd, met uitzondering van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, welke ter plaatse noodzakelijk zijn uit een oogpunt van doelmatig beheer en onderhoud overeenkomstig de doeleinden, waaronder begrepen beperkte voorzieningen ten behoeve van de dagrecreatie.

De realisatie van een manege is alleen mogelijk middels een wijzigingsbevoegdheid. Na het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan mag ook op de gronden worden gebouwd ten behoeve van de manege. Op de wijzigingsvoorwaarden en op de voorwaarden voor het verlenen van de omgevingsvergunning wordt hier onder in gegaan.

2.4 Wijzigingsbevoegdheid Dagrecreatieve doeleinden 3

Binnen de agrarische bestemming op deze gronden is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen naar Dagrecreatieve doeleinden 3. Van deze wijzigingsbevoegdheid kan gebruik gemaakt worden indien:

- de gemeente de gronden in eigendom heeft verworven en/of pachtvrij heeft gemaakt;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. De gemeente Horst aan de Maas heeft de gronden in eigendom. De gronden zijn uitgegeven in kortlopende pacht.

- de omliggende agrarische bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden beknot.

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie hiervoor paragraaf 4.2.2 en 4.2.6

- Er moet goedkeuring verkregen worden van de verantwoordelijke waterbeheerder.

Aan deze voorwaarde is voldaan. Zie hiervoor paragraaf 4.9

Conclusie toepassing wijzigingsbevoegdheid

Aan de voorwaarden zoals gesteld in de wijzigingsbevoegdheid wordt voldaan. Burgemeester en wethouders van de gemeente Horst aan de Maas zijn dan ook bevoegd om de bestemming van deze gronden te wijzigen in 'Dagrecreatieve Doeleinden 3'.

2.5 Omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan

Binnen de bestemming 'Dagrecreatieve doeleinden 3' geldt een bouwverbod. Met een binnenplanse vrijstelling (thans: afwijking van het bestemmingsplan door middel van een omgevingsvergunning) kan er toch gebouwd worden. Dit kan, mits het project aan de volgende algemene voorwaarden voldoet. Deze staan hier onder beschreven.

Voor de goede orde wordt vermeld dat de omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan slechts zal zien op het deel van het plangebied waarop de nieuwe bebouwing is geprojecteerd. Dit zal middels een situatieschets behorende bij het afwijkingsbesluit worden zeker gesteld.

Het (onverharde) parkeerterrein aan de westzijde van het plangebied wordt niet in de omgevingsvergunning opgenomen. Hier zal immers niet worden gebouwd. Op grond van het bepaalde in artikel 13 lid 3 onder b van het bestemmingsplan 'Park De Peelbergen' mag hier op grond van de bestemming 'Dagrecreatieve doeleinden 3' worden geparkeerd.

1. het bedrijf beschikt over een gekwalificeerd bedrijfsplan;

Aan deze voorwaarde zal worden voldaan. Ten behoeve van het afwijkingsbesluit zal een bedrijfsplan worden opgesteld.

2. het bedrijf doet geen onevenredige afbreuk aan het profiel zoals vermeld in de beschrijving in hoofdlijnen en het bedrijf heeft een relatie met het gebied;

Aan deze voorwaarden wordt voldaan. In de beschrijving in hoofdlijnen van het geldende bestemmingsplan, gemeenschappelijk aan de bestemmingen 'Dagrecreatieve doeleinden 1,2,3 en 4 zijn de volgende voorwaarden opgenomen:

a) de verhouding Dagrecreatie en groen dient 80%-20% te zijn, waarbij de 20% aan groen het minimum is;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Aan de oostzijde van het plangebied wordt een zone van 25 meter ingericht als Ecologische Verbindingszone. Aan de noordzijde wordt ruimte gelaten voor het (in later stadium) inrichten van een Ecologische Verbindingszone. In totaal is in het plangebied voorzien in 0,8 hectare natuurlijk groen en in 4,4 hectare multifunctioneel groen. De totale omvang van het plangebied is ca 10 ha. In totaal wordt dus ruim voldaan aan de minimumverhouding van 20% groen.

- b) de uit te geven percelen zullen met uitzondering van de straatzijde worden omgeven door een groenzone van minimaal 10 m en maximaal 100 m;*

De (ruimte voor) de ecologische verbindingszone aan de noord- en oostzijde van het plangebied zal 15 tot 25 meter breed worden. Aan de westzijde van het plangebied loopt een onverhard pad die als ontsluiting van het plangebied zal dienen. Dit pad is gezien het openbare karakter aan te merken als 'straatzijde'. Aan deze zijde van het plangebied, alsmede voor zover gelegen aan de Peelstraat, geldt de vereiste van het inrichten van een groenzone dan ook niet. Voor de goede orde wordt vermeld dat de bestaande bomen langs de Peelstraat zullen blijven staan. Het onverharde parkeerterrein aan de westzijde van het plangebied wordt groen ingericht. Hiermee wordt voldaan aan de vereiste om groenzones in te richten in het plangebied.

- c) de hoogte van de recreatiegebouwen en andere bouwwerken bedraagt:*
- *maximaal 10 m voor type 1, 4, 5, 7 en 10;*
 - *maximaal 15 m voor type 6 en 8;*
 - *maximaal 25 m voor type 2, 3, 9 en 11.¹*

In bijlage 1 zijn de diverse typen bedrijvigheid beschreven. Type 9 is voor de op te richten bebouwing het meest passende type bedrijvigheid. Hier onder wordt uiteengezet op welke punten overeenstemming, danwel verschillen bestaan.

Het plangebied is tussen de 5 en 30 ha groot (namelijk circa 10 ha). Het bezoek komt in pieken, met name in de weekeinden. Er is sprake van een grote parkeerbehoefte door de aantallen bezoekers per evenement (1000 tot 1500 per evenement). De oppervlakte bebouwing is circa 20% van het plangebied. Dit is te kenmerken als een gemiddeld bouwpercentage. De hoofdbebouwing beslaat in totaal een grote oppervlakte, wat gelijk te stellen is als 'veel bebouwing'. De verkeersaantrekkende werking tijdens evenementen is hoog. Het aantal bezoekers blijft echter ver onder de 300.000 per jaar. Het totaal aantal bezoekers per jaar wordt geschat op circa 110.000. De geluidbronnen in het plangebied zijn met name het (versterkt) menselijk stemgeluid tijdens evenementen en het geluid als gevolg van parkeren. De genoemde voorbeelden van een middelgrote recreatieplas en een middelgroot attractiepark kunnen gezien het bovenstaande uitgebreid worden met deze manege met paardgerichte evenementenfunctie.

De hoogte van de op te richten bebouwing mag dan ook maximaal 25 meter zijn. Voor de goede orde wordt vermeld dat de hoogte van de rijhal (het hoogste op te richten gebouw) slechts circa 15 meter zal worden.

¹. zie bijlage 1

- d) de afstand van de gebouwen tot aan de as van de weg waaraan gebouwd wordt, dient ten minste 15 m¹ te bedragen;*

Aan deze afstand wordt voldaan. Binnen een afstand van 15 meter van de as van de Peelstraat en van het zandpad worden geen gebouwen opgericht.

- e) het maximaal toegestane bebouwingspercentage is voor percelen met een oppervlakte groter dan 5 ha 20 procent²;*

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Het perceel waarop zal worden gebouwd is 7 ha groot. Het bebouwingspercentage voor gebouwen bedraagt maximaal 20 procent.

- f) het maximale bebouwingspercentage voor de gehele bestemming bedraagt 40 procent;*

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Het westelijk deel van het plangebied zal niet worden bebouwd aangezien dit dient voor het parkeren tijdens evenementen. Het maximale bebouwingspercentage voor het gehele plangebied bedraagt circa 14%.

- g) op de gronden die zijn gedifferentieerd als 'visuele bufferzone' mag niet worden gebouwd.*

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Binnen de visuele bufferzone wordt vorm gegeven aan de (toekomstige) inrichting van een ecologische verbindingszone.

Een bijkomend aandachtspunt is dat langs het plangebied een onverharde weg loopt. Voor deze weg is de wijzigingsbevoegdheid niet van toepassing. Dit betekent dat die weg in stand moet blijven om gebruik te kunnen maken van de wijzigingsbevoegdheid voor het overige terrein. Als in de plannen de weg dient te verdwijnen of verlegd wordt of verhard wordt, is dit niet mogelijk met de wijzigingsbevoegdheid. In het plan is rekening gehouden met de ligging van de weg. De weg is buiten het plangebied gehouden, aangezien de wijzigingsbevoegdheid hier niet op ziet. Aan de ligging van de weg wordt niets veranderd. Ook blijft de weg onverhard.

² Uit de begripsbepalingen blijkt dat enkel gebouwen bij het bebouwingspercentage betrokken hoeven te worden.

3. er bevinden zich geen soortgelijke bedrijven binnen het deelgebied;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Binnen het deelgebied Dagrecreatieve doeleinden 3 bevinden zich geen andere maneges met deze vorm van bedrijfsvoering en omvang.

4. het bedrijf veroorzaakt geen hinder aan de omgeving;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 4.2.6.

5. als gevolg van de vestiging van het bedrijf mogen de ontwikkelingsmogelijkheden van de bestaande agrarische bedrijven niet worden beperkt;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 4.2.2 en 4.2.6.

6. het bedrijf wordt landschappelijk ingepast;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 2.2 en 4.4.

7. het bedrijf oefent geen onevenredige milieubelasting uit op de omgeving;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 4.2.2 en 4.5.

8. het bedrijf is bij voorkeur gericht op recreatie-activiteiten die als vernieuwend zijn aan te merken, dat wil zeggen naar aard en schaal zijn de bedrijven in Nederland nog niet aanwezig;

In Nederland is een zeer beperkt aantal maneges met een soortgelijke evenementenfunctie aanwezig danwel in ontwikkeling. De ontwikkeling is dan ook als vernieuwend aan te merken.

9. bij de realisering/inrichting van het gebied zal rekening worden gehouden met in de omgeving aanwezige agrarische bedrijven;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 4.2.2 en 4.2.6.

10. bedrijven als bedoeld in artikel 2.4 van het Inrichtingen en Vergunningen Besluit Milieubeheer zijn niet toegestaan;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Deze manege betreft geen inrichting die gezoneerd dient te worden ten aanzien van geluidgevoelige objecten, zoals bepaald in hoofdstuk 5 van de Wet geluidhinder.

11. in de parkeerbehoefte dient op eigen terrein te worden voorzien;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 4.7.

12. uit een bodemonderzoek moet blijken dat de bodem geschikt is voor het bouwen;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Zie ook paragraaf 4.2.3.

13. over de aansluiting van het recreatiebedrijf op de toeristisch recreatieve markt wordt een terzake deskundige adviseur gehoord;

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Ten behoeve van de afwijking wordt deze commissie samengesteld.

14. over de toelaatbaarheid van het bedrijf (toetsing aan de criteria) wordt de toetsingscommissie gehoord, die hierover een advies uitbrengt.

Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Ten behoeve van de afwijking wordt deze commissie samengesteld. Naar verwachting zal dit leiden tot een positief advies.

Conclusie toepassing afwijkingsbevoegdheid

Gezien het bovenstaande kan worden voldaan aan de voorwaarden voor het verlenen van de omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan. De omgevingsvergunning zal worden verleend op het moment dat dit wijzigingsplan in werking treedt.

3. BELEID

Zowel voor de wijzigingsprocedure als voor de omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden voldaan aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. In dit hoofdstuk wordt dus voor het concrete project, de realisatie van de manege, getoetst aan alle relevante beleidsaspecten.

3.1 Rijksbeleid

Nota Ruimte

De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen van het Rijk, waarin het rijksbeleid voor de ruimtelijke inrichting van Nederland is vastgelegd. In de Nota Ruimte gaat het daarbij om inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. In de nota worden de hoofdlijnen van beleid aangegeven, waarbij de ruimtelijke hoofdstructuur van Nederland (RHS) een belangrijke rol speelt.

In de Nota Ruimte is ten aanzien van bebouwing in het buitengebied aangegeven dat de mogelijkheden voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimd worden. Doel hiermee is het economisch draagvlak en de vitaliteit van de meer landelijke gebieden te vergroten. Bovendien draagt het bovenstaande bij aan de landschappelijke kwaliteit van het buitengebied, die verder ontwikkeld dient te worden. De kwaliteit van het landschap dient namelijk een volwaardige plaats bij ruimtelijke afwegingen te krijgen. Het gaat daarbij om algemene landschappelijke, natuurlijke, culturele en cultuurhistorische waarden.

De Nota Ruimte is op 17 mei 2005 door de Tweede Kamer aangenomen. Een meerderheid van de Eerste Kamer heeft op 17 januari 2006 ingestemd met de nota. De nota is 27 februari 2006 in werking getreden. Op grond van artikel 9.1.2 lid 1 Invoeringswet Wro, Overgangsrecht WRO, is bepaald dat een planologische kernbeslissing (zoals de Nota Ruimte) gelijkgesteld wordt met een structuurvisie. Het recht van de planologische kernbeslissing zoals gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wro blijft van toepassing.

In het kader van de Wro dienen echter niet alleen de verantwoordelijkheden en belangen benoemd te worden, maar zal ook inzichtelijk moeten worden gemaakt hoe deze belangen zullen worden verwezenlijkt. Het Rijk heeft derhalve de nationale ruimtelijke belangen geïdentificeerd in de Realisatieparagraaf nationaal ruimtelijk beleid. Ook deze Realisatieparagraaf heeft de status van structuurvisie.

Er zijn 33 nationale ruimtelijke belangen onderscheiden op basis van de Nota Ruimte. Dat is ook gedaan voor de andere bestaande Pkb's (ook van andere departementen). De nationale belangen zijn zaken waarvoor de rijksoverheid verantwoordelijkheid neemt en geven aan waar het rijk voor staat. De nationale belangen omvatten globaal genomen:

- nationale planologische principes zoals gebundelde verstedelijking en versterking van de kwaliteiten van het landschap;
- de ontwikkeling van de Randstad, de mainports en een aantal grote bouwlocaties;
- de bescherming en ontwikkeling van een aantal groene en blauwe gebiedscategorieën;
- ruimtelijke garanties voor de nationale grondstoffen- en energieproductie.

Op basis van de realisatieparagraaf nationaal ruimtelijk beleid is een vijftal nationale belangen in het plangebied van toepassing. Deze nationale belangen zijn allen afkomstig uit de Nota Ruimte:

- *Bundeling van verstedelijking en economische activiteiten:* nieuwe functies of bebouwing dienen grotendeels geconcentreerd tot stand te komen: in bestaand bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe clusters daarbuiten. De openheid van het landelijke gebied dient namelijk zo veel mogelijk behouden te blijven.
- *Aanpassing toeristisch-recreatieve voorzieningen in het landschap:* het scheppen van voldoende ruimte om de veranderende behoefte aan toeristisch-recreatieve voorzieningen in de samenleving te faciliteren, door rekening te houden met nieuwe vormen van recreatie en toerisme en uitbreiding van bestaande voorzieningen.
- *Borging van milieukwaliteit en externe veiligheid:* het Rijk streeft naar een schone aantrekkelijke en veilige leefomgeving. Instrumentarium is ondermeer de Wet luchtkwaliteit, Wet geluidhinder en Wet bodembescherming.
- *Het op orde houden van het regionale watersysteem:* het op orde brengen en houden van het regionale watersysteem heeft als doel het land te beschermen tegen wateroverlast, zoetwatervoorraden veilig te stellen, het voorkomen van verdroging en onnodige bodemdaling, watertekorten en verzilting, de verbetering van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, een goede ecologische waterkwaliteit en de versterking van ruimtelijke kwaliteiten.
- *Bescherming en nadere ontwikkeling leefgebieden van beschermde soorten:* ook buiten de EHS, VHR- en NB-wetgebieden is veel natuur gelegen die beschermd en ontwikkeld dient te worden. De Flora en faunawet en Natuurbeschermingswet zijn hier instrumenten voor.
- *Behoud en versterking van landschappelijke kwaliteit:* ook buiten de werelderfgoedgebieden en de nationale landschappen dient de landschappelijke kwaliteit expliciet meegenomen te worden in de ruimtelijke afwegingen. Het betreft hier

zowel het behoud, versterking en vernieuwing van de landschappelijke kwaliteit.

Afweging nationale ruimtelijke belangen

- *Bundeling van verstedelijking en economische activiteiten:* Onderhavige ontwikkeling vindt plaats op een locatie in het buitengebied van de gemeente Horst aan de Maas. Door de aard van de bedrijvigheid kan niet worden aangesloten bij het bestaand stedelijk gebied. Dit zou onevenredig veel overlast voor de woonomgeving veroorzaken. De Nota Ruimte biedt de mogelijkheid om in het buitengebied te bouwen voor functies in het buitengebied thuishoren. Deze manege behoort tot functies die primair in het buitengebied thuishoren. Door de compacte opzet van het terrein en door de landschappelijke inpassing c.q. inrichting van de Ecologische Verbindingszone (EVZ) worden de waarden van het landschap zo veel mogelijk gewaarborgd
- *Aanpassing toeristisch-recreatieve voorzieningen in het landschap:* door de realisatie van deze manege wordt ingespeeld op de maatschappelijke trend dat de paardenhouderij als bedrijfstak en als recreatief tijdverdrijf steeds belangrijker wordt.
- *Borging van milieukwaliteit en externe veiligheid:* In hoofdstuk 4 worden de milieu-aspecten en de externe veiligheidsaspecten nader beschreven. Hieruit blijkt dat er geen belemmeringen zijn op deze aspecten.
- *Het op orde houden van het regionale watersysteem:* In de waterparagraaf bij deze toelichting wordt nader in gegaan op de wateraspecten van het plan. Hieruit blijkt dat er, indien afdoende rekening wordt gehouden met het afvalwater en met de infiltratiecapaciteit van de bodem er geen belemmeringen zijn op het aspect 'waterhuishouding'.
- *Bescherming en nadere ontwikkeling leefgebieden van beschermde soorten:* Uit de flora en fauna paragraaf in hoofdstuk 4 blijkt dat er, door de te nemen maatregelen, geen flora en fauna waarden onevenredig zullen worden aangetast.
- *Behoud en versterking van landschappelijke kwaliteit:* Door het uitvoeren van de landschappelijke inpassing c.q. het inrichtingsplan voor de EVZ, zie ook paragraaf 4.2 en 4.4 worden de waarden van het landschap zo veel mogelijk gewaarborgd.

Conclusie rijksbeleid

Uit het bovenstaande blijkt dat met het onderhavig plan geen rijksbelangen worden aangetast. Het initiatief draagt zelfs specifiek bij aan het vergroten van het aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen in het buitengebied, wat als Rijksbelang is aangeduid.

3.2 Provinciaal beleid

Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006, actualisatie 2011

Op 22 september 2006 is door Provinciale Staten van Limburg het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL2006) vastgesteld. Het POL2006 is een streekplan, het provinciaal waterhuishoudingplan, het provinciaal milieubeleidsplan en bevat de hoofdlijnen van het provinciaal verkeer- en vervoersplan. Tevens vormt het POL2006 een economisch beleidskader op hoofdlijnen, voor zover het de fysieke elementen daarvan betreft, en een welzijnsplan op hoofdlijnen, voor zover het de fysieke aspecten van zorg, cultuur en sociale ontwikkeling betreft.

Het POL2006 zelf kan eveneens beschouwd worden als de structuurvisie die op grond van de nieuwe ruimtelijke wetgeving (en mogelijk ook op grond van nieuwe milieu- en waterwetgeving) door provincies opgesteld moet worden. Hiertoe is de POL-aanvulling Nieuwe Wet ruimtelijke Ordening (vastgesteld op 17-18 december 2008) opgesteld. De POL-aanvulling heeft de juridische status van structuurvisie en vormt tevens de uitvoeringsparagraaf van het POL2006, zoals bedoeld in de Wro. Het POL2006 is voor het laatst geactualiseerd in 2011.

Verstedelijking en steeds intensiever ruimtegebruik leggen een toenemend beslag op de open ruimte in het landelijk gebied en verminderen de diversiteit van landschap en groen. De provincie houdt daarom vast aan het zo compact mogelijk houden van de steden en een minstens gelijk blijvend aandeel van de stadsregio's in het totaal van woningen, werklocaties en arbeidsplaatsen. Over het algemeen wordt dus ingezet op het bundelen van de verstedelijking en economische activiteiten in of aansluitend aan bestaande bebouwde gebieden.

Perspectievenbeleid

Naast een verdeling in beleidsregio's worden aan het grondgebied van de provincie Limburg, in het POL2006, verschillende perspectieven toegekend. Deze perspectieven karakteriseren een bepaald type gebied en geven de gewenste ontwikkelingsrichting van dergelijke gebieden aan.

Volgens de POL-kaart 'Perspectieven' is het plangebied gelegen in de Provinciale ontwikkelingszone groen (POG, P2). Het beleid voor deze gebieden is gericht op het versterken en ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden. De aanwezige waarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen op andere terreinen. Daarnaast ligt de nadruk op het instandhouden van een goede toeristisch-recreatieve structuur en een op het landschap georiënteerde landbouw.

Ook is een deel van het plangebied gelegen in perspectief P4, Vitaal landelijk gebied. De inrichting van deze gebieden wordt in belangrijke mate bepaald door de landbouw met een van gebied tot gebied verschillende aard en dichtheid aan om-

gevingskwaliteiten. Er zijn ook ontwikkelingsmogelijkheden voor de toeristische sector en (onder voorwaarden), voor kleinschalige vormen van bedrijvigheid, verbrede landbouw en kleinschalige dienstverlenende bedrijven. In dit gebied geldt de versterking van de landschappelijke kwaliteit als randvoorwaarde bij verder kwaliteitsontwikkeling van landbouw, toerisme en recreatie. Belangrijkste doel hierbij is het behouden van de landschappelijke kwaliteit en identiteit ter plaatse. Economische ontwikkelingen van landbouw, recreatie en toerisme worden als kans en voorwaarde gezien voor het behoud en de versteviging van (met name) de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten in een grote variëteit aan landbouwgebieden.

Een ander deel van het plangebied is gelegen in perspectief P5a, ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme. De inrichting van deze gebieden wordt in belangrijke mate bepaald door de landbouw met een van gebied tot gebied verschillende aard en dichtheid aan omgevingskwaliteiten. Binnen dit perspectief wordt ruimte geboden aan optimale ontwikkeling van land- en tuinbouw in al haar diversiteit. Nieuwe ontwikkelingen dienen plaats te vinden met respect voor de aanwezige kwaliteiten in het gebied. Ook verbreding van de plattelandseconomie is een belangrijk streven in de P5a-gebieden. Hierbij wordt tevens een bijdrage aan het behoud en de versterking van de natuur- en landschapskwaliteit verwacht. Mogelijkheden bestaan er voor de toeristische sector, voor verbrede landbouw en voor kleinschalige dienstverlenende bedrijven (onder andere in vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen).

Afbeelding 4: uitsnede POL-kaart Perspectieven (actualisatie 2011)

Afweging perspectievenbeleid

Het plan om ter plaatse een manege te vestigen betreft een recreatieve ontwikkeling. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt de in het plangebied gelegen ecologische verbindingszone verder ontwikkeld en wordt een landschappelijk inpassingsplan gerealiseerd. Hiermee worden de natuur- en landschapswaarden in het plangebied verder ontwikkeld. In het kader van het beleid voor de POG is deze ontwikkeling dan ook mogelijk. Doordat sprake is van een toeristisch-recreatieve ontwikkeling is het plan ook mogelijk in het kader van het beleid voor perspectief 4, het vitaal landelijk gebied en voor perspectief 5a, ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme.

POL-aanvulling verstedelijking, gebiedsontwikkeling en kwaliteitsverbetering

Op 18 december 2009 hebben Provinciale Staten de POL-aanvulling Verstedelijking, gebiedsontwikkeling en kwaliteitsverbetering vastgesteld. De POL-aanvulling is een structuurvisie in de zin van de Wet ruimtelijke ordening en richt zich op een partiele herziening van het POL2006 op de volgende punten:

- Provinciale regie en sturing op woningvoorraadontwikkeling;
- Provinciale regie en sturing op ontwikkeling werklocaties;
- Selectieve provinciale sturing op verstedelijkingsprocessen;
- Ruimte voor nieuwe clusters van bebouwing in landelijk gebied (nee, tenzij);
- Het verbinden van nieuwbouw of uitleglocaties met revitalisering en/of herstructurering (woongebieden, werklocaties, glastuinbouw);
- Selectieve provinciale sturing op gebiedsontwikkelingen;
- Verankeren van het Limburgs Kwaliteitsmenu

Bundeling in plattelandskernen

Over nieuwe activiteiten in het landelijk gebied, wordt in de POL-aanvulling aangegeven dat deze zoveel mogelijk geconcentreerd dienen te worden binnen de bestaande bebouwing van plattelandskernen. Het realiseren van een manege betreft echter een ontwikkeling die primair in het buitengebied thuishoort. De ontwikkeling is dan ook mogelijk, maar hiervoor dient de beleidsregel 'Limburgs Kwaliteitsmenu' te worden toegepast.

Beleidsregel Limburgs Kwaliteitsmenu

Het Limburgs Kwaliteitsmenu is gebaseerd op het idee dat bebouwingsontwikkelingen in het buitengebied leiden tot verlies van omgevingskwaliteit en dat dit verlies op een kwalitatieve manier wordt gecompenseerd. De doelstelling is dan ook het combineren van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in Limburg. Op 12 januari 2010 hebben Gedeputeerde Staten de beleidsregel Limburgs Kwaliteitsmenu vastgesteld.

In het Limburgs Kwaliteitsmenu zijn de bestaande provinciale instrumenten als VORM, Rood voor Groen, Ruimte voor Ruimte en BOM+, geïntegreerd en aangevuld met een aantal nieuwe instrumenten. Tevens is het contourenbeleid vervallen, met uitzondering van de atlas met werk contouren.

Een belangrijke verandering is dat de verantwoordelijkheid en de uitvoering van het Kwaliteitsmenu waar mogelijk in handen van de gemeenten wordt gelegd.

Het kwaliteitsmenu is van toepassing op (niet onaanvaardbare) ontwikkelingen buiten de, rond de plattelandskernen getrokken, contour die middels een bestemmingsplanwijziging mogelijk worden gemaakt. Het kenmerkende voor de bedoelde ontwikkelingen is dat het (nieuwe) functies zijn die met bebouwing gepaard gaan en extra ruimtebeslag leggen op het buitengebied.

Zoals aangegeven is op onderhavige ontwikkeling het Limburgs Kwaliteitsmenu van toepassing. De module uit het kwaliteitsmenu die van toepassing is, is de module 'gebiedseigen recreatie en toerisme'.

Module 'Gebiedseigen recreatie en toerisme'

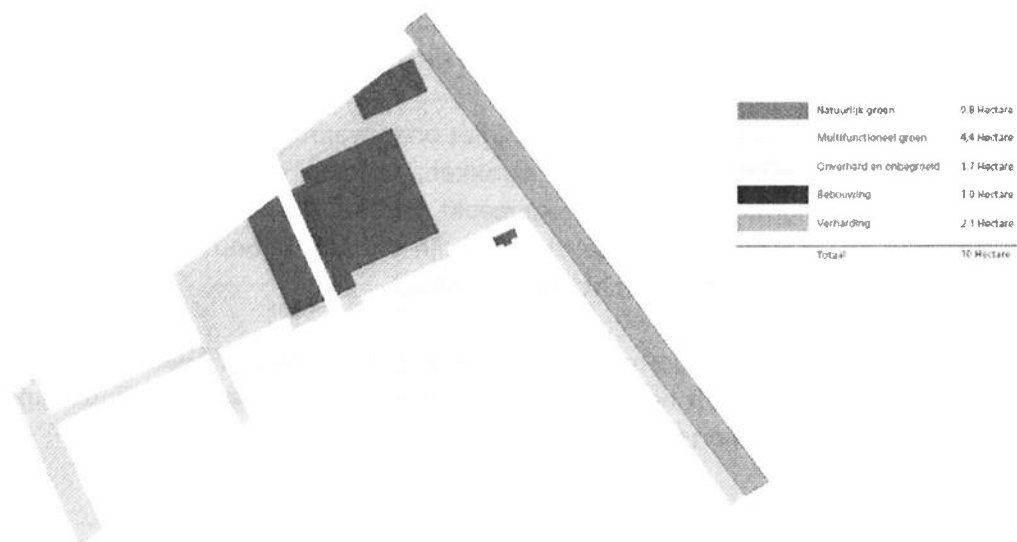
Voor recreatieve en toeristische voorzieningen die gebiedseigen zijn in het buitengebied staat de inpassing en de (verbetering van de) kwaliteit op de locatie van de ontwikkeling zelf voorop. Er moet een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing geleverd worden. Het gaat hier dan om voorzieningen die afhankelijk zijn van een ligging in het buitengebied en die ontwikkeld worden met een groene inrichting. Voorbeelden zijn campings, golfbanen en bungalowparken. Ook een manege is een gebiedseigen bedrijf in het buitengebied. Bij ontwikkelingen met dit type bedrijven dient een ruime parkachtige setting te worden gecreëerd, die kan bijdragen aan de kwaliteit van het buitengebied. Om te borgen dat deze projecten een voldoende groen karakter hebben, wordt de toepassing van een minimumverhouding groen ten opzichte van rood geadviseerd. Hiervoor wordt een richtlijn gegeven. Per m² gerealiseerde bebouwing wordt door de provincie een richtlijn gehanteerd van 5 m² aan nieuw groen.

De uitwerking van deze provinciale regeling dient op gemeentelijk niveau plaats te vinden.

Afweging Limburgs Kwaliteitsmenu

De verplaatsing van De Leistert betreft een pijplijnplan waarvoor door de provincie een uitzondering op de normering van het Limburgs Kwaliteitsmenu wordt gemaakt. Aan de norm 1:5 hoeft dan ook niet te worden voldaan. Wel zal tegemoet gekomen worden aan het Limburgs Kwaliteitsmenu aangezien een aanzienlijk deel van het plangebied groen wordt ingericht. In dat kader wordt de landschappelijke inpassing van het plangebied en de inrichting van de Ecologische Verbindingszone

genoemd. Hierdoor wordt de nieuwe bebouwing in het landschap zo veel mogelijk gecompenseerd door middel van nieuw groen en door middel van de ontwikkeling van nieuwe natuurwaarden. De verhouding rood/grijs en groen in het plangebied is circa 1:1.

Afbeelding 5: vlekkenplan inrichting plangebied

3.3 Gemeentelijk beleid

De locatie is gelegen binnen het bestemmingsplan Park 'De Peelbergen' en heeft de bestemming 'Agrarisch gebied', met de nadere aanduiding 'Wijzigingsbevoegdheid naar Dagrecreatieve Doeleinden 3, en de aanduiding 'Ecologische verbindingzone'. Het bestemmingsplan is voor het (voormalig) Sevenumse deel vastgesteld op 09 oktober 2006 en is (gedeeltelijk) goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg op 05 juni 2007.

Deze gronden die zijn aangewezen als 'Agrarisch gebied' zijn bestemd voor een duurzame agrarische bedrijfsuitoefening en voor extensief dagrecreatief medegebruik.

Zie ook paragraaf 2.3.

4. ONDERZOEK

Zowel voor de wijzigingsprocedure als voor de omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden voldaan aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening. In dit hoofdstuk wordt dus voor het concrete project, de realisatie van de manege, getoetst aan alle relevante onderzoeksaspecten.

4.1 Economische uitvoerbaarheid

Op 1 juli 2008 zijn samen met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepalingen over de Grondexploitatie (Afdeling 6.4 Wro) in werking getreden. In afdeling 6.4 Wro is bepaald dat de gemeente verplicht is bij het vaststellen van een bestemmingsplan dat nieuwe mogelijkheden voor woningbouw schept, maatregelen te hebben genomen die verzekeren dat de kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling van de locatie worden verhaald op de initiatiefnemer van het plan.

De betrokken gronden zijn in eigendom van de gemeente Horst aan de Maas. De kosten met betrekking tot de grondexploitatie zullen worden verhaald middels de uitgifteprijs van de gronden.

4.2 Milieu-aspecten

4.2.1 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Per 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. De belangrijkste aanleidingen hiervoor zijn de modernisering van de m.e.r. wetgeving in 2010 en de uitspraak van het Europese Hof van 15 oktober 2009³. Uit deze uitspraak volgt dat de omvang van een project niet het enige criterium mag zijn om wel of geen m.e.r.- (beoordeling) uit te voeren. Ook als een project onder de drempelwaarde uit lijst C en D zit, kan een project belangrijke nadelige gevolgen hebben, als het bijvoorbeeld in of nabij een kwetsbaar natuurgebied ligt.

Gemeenten en provincies moeten daarom per 1 april van 2011 ook bij kleine bouwprojecten beoordelen of een m.e.r.-beoordeling nodig is. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook kleine projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten en ook

³ HvJ EG 15 oktober 2009, zaak C-255/08 (*Commissie tegen Nederland*)

bij kleine projecten van geval tot geval moet worden beoordeeld of een MER nodig is.

Een m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te beoordelen of bij een project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Wanneer uit de toets blijkt dat er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Met andere woorden dan is het opstellen van een MER nodig.

Beoordeling noodzakelijkheid m.e.r.-beoordeling

Om te bepalen of een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is dient bepaald te worden of de ontwikkeling de drempelwaarden uit lijst D van het Besluit m.e.r. overschrijdt, of de ontwikkeling in een kwetsbaar gebied ligt en of er belangrijke milieugevolgen zijn.

Drempelwaarden Lijst D

In het plangebied wordt de ontwikkeling van een manege (paardenhouderij) met een oppervlakte van circa 6,8 ha en een capaciteit voor maximaal 12 paarden mogelijk gemaakt.

De oprichting van een paardenhouderij is m.e.r.-beoordelingsplicht⁴ wanneer er sprake is van 100 paarden of pony's (Regeling ammoniak en veehouderij categorie K.1 en K.3).

De ontwikkeling ligt ver beneden de drempelwaarde zoals opgenomen in het Besluit m.e.r.

Gevoelig gebied

In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is bepaald wat verstaan wordt onder een gevoelig gebied. Als gevoelig gebied zijn gebieden aangewezen die beschermd worden op basis van de natuurwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden en waterwingebieden.

Uit paragraaf 4.5 van de toelichting volgt dat het plangebied ligt nabij de Deurnsche Peel & Mariapeel'. Uit het uitgevoerde flora en fauna onderzoek blijkt echter dat de waarden van dit gebied door deze ontwikkeling niet worden aangetast.

Uit het uitgevoerde flora en fauna onderzoek blijkt bovendien dat het plangebied in de huidige situatie niet van wezenlijk belang is voor beschermde flora en fauna. De waarden van het plangebied voor flora en fauna zullen zelfs worden vergroot door middel van het vormgeven aan de Ecologische verbindingszone in het plangebied.

⁴ Onderdeel D14, Besluit milieueffectrapportage

Het plangebied behoort niet tot een waterwinlocatie, waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied. Ook behoort het plangebied niet tot een gebied waarbinnen een Rijksmonument ligt of een Bèlvéderegebied. Ook is er geen sprake van een landschappelijk waardevol gebied.

Milieugevolgen

In hoofdstuk 4 van deze toelichting zijn de verschillende milieueffecten beschouwd, zoals geluid, luchtkwaliteit en stikstofdepositie (zie voor dit laatste aspect paragraaf 4.5). Hieruit blijkt dat er door de ontwikkeling inderdaad geen sprake zal zijn van nadelige milieugevolgen.

Conclusie

Zoals beschreven in de voorafgaande alinea's valt de ontwikkeling onder de norm van 100 paarden of pony's en zijn er geen 'belangrijke nadelige milieugevolgen' te verwachten en kan daarom is het niet noodzakelijk een m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

4.2.2 Geur

Manege

Een paardenhouderij is aan te merken als een veehouderij. In de Wet geurhinder een veehouderij worden normen gesteld ten aanzien van geuremissie door veehouderijen. Voor paarden gelden geen geuremissiefactoren, maar dient een vaste afstand aangehouden te worden.

De afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld, en een geurgevoelig object bedraagt:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- b. ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

De gemeente Horst aan de Maas heeft voor het gebied waar manege De Leistert zal worden opgericht geen geurverordening vastgesteld waarin afwijkende normen zijn opgenomen.

Binnen de genoemde afstanden van de bestemmingsgrens van het plangebied zijn geen woningen van derden gelegen. Het oprichten van dierenverblijven binnen het plangebied is dan ook niet bezwaarlijk in de zin van de Wet geurhinder en veehouderij.

Voor de goede orde wordt vermeld dat een te realiseren bedrijfswoning deel uitmaakt van de inrichting en daarmee niet als geurgevoelig is aan te merken. De te realiseren studio's maken eveneens deel uit van de inrichting en zijn, hoewel dit recreatiewoningen zijn en geen bedrijfswoningen, eveneens niet geurgevoelig voor geuremissie vanuit de dierenverblijven. Zie hiervoor ook onderstaande uitspraak van de Raad van State.

Uit ABRvS nr. 200805926/1/M2 van 29 juli 2009 blijkt dat het gebruik van een woning van belang is of de woning wel of niet tot de inrichting behoort en wel of niet een eigen geurgevoelig object is dat niet beschermd hoeft te worden. Hoe een woning bestemd is doet hier niet ter zake (zie verdere jurisprudentie hieronder). "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 28 januari 2009 in zaak nr. 200800903/1 kunnen alleen geurgevoelige objecten die geen onderdeel uitmaken van de inrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, voor bescherming in aanmerking komen. De Wet geurhinder beoogt immers uitsluitend de gevolgen van een inrichting voor haar omgeving te reguleren, zodat de eigen geurgevoelige objecten niet worden beschermd tegen geurhinder van de eigen dierenverblijven.

In een straal van 2 km liggen 25 veehouderijen. Een manege en dan met name de gebouwen waarin wordt verbleven zijn geurgevoelige objecten in de zin van de Wet geurhinder en veehouderij. Om deze reden is een geuronderzoek uitgevoerd.

Op basis van het door Agel adviseurs uitgevoerde geuronderzoek⁵ kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Ter plaatse van de randen van het plangebied voldoen de omliggende veehouderijen ruimschoots aan de ter plaatse geldende geurnorm van 14 ouE/m³;
- De omliggende veehouderijen worden als gevolg van de realisering van geurgevoelige objecten binnen het plangebied niet (aanvullend) in een uitbreidingsmogelijkheden beperkt;
- De achtergrondbelasting ter plaatse van de planlocatie is kleiner dan 3 ouE/m³, waardoor het woon- en leefklimaat als zeer goed is te typeren.

Bij de verdere uitwerking van het plangebied dient tussen dierverblijven en te realiseren burgerwoningen en/of recreatiewoningen van derden een minimale afstand van 50 meter aangehouden te worden. Deze woningen dienen namelijk als geurgevoelig te worden aangemerkt voor de te realiseren dierverblijven. Deze afstand geldt niet voor de recreatie-objecten die deel uitmaken van de inrichting zelf. Binnen de genoemde afstand van de bestemmingsgrens zijn geen geurgevoelige objecten van derden gelegen.

⁵ Agel Adviseurs, Onderzoek geur Veehouderijen Peelstraat ong. te Kronenberg, februari 2012

4.2.3 Bodem- en grondwaterkwaliteit

Door Aeres Milieu bv is een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 uitgevoerd op de planlocatie⁶.

Gebaseerd op de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek is de onderzoekslocatie als "grootschalig onverdacht" beschouwd. Uit de analyseresultaten blijkt dat de bovengrond plaatselijk licht verontreinigd is met cadmium. In de ondergrond zijn geen van de onderzochte componenten gemeten in een gehalte verhoogd ten opzichte van de (berekende) achtergrondwaarde. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met diverse metalen (barium, koper, kwik, nikkel, cadmium en zink) en plaatselijk matig verontreinigd met nikkel.

De resultaten van het bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling.

De aangetroffen lichte verontreinigingen in de grond kunnen wel bij grondafvoer beperkingen opleveren ten aanzien van het (her)gebruik van de grond omdat dan veelal andere normen gelden. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit Bodemkwaliteit van toepassing.

Het grondwater ter plaatse van de onderzoekslocatie is niet multifunctioneel toepasbaar. Het wordt daarom afgeraden het freatisch grondwater te gebruiken voor consumptie, besproeiing of proceswater.

4.2.4 Geluidhinder

Een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, waarbij sprake is van de realisatie van een geluidsgevoelig object dient te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In deze wet wordt aangegeven hoe voor een gebied waar een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt dient te worden omgegaan met geluidhinder als gevolg van wegverkeer, industrie en spoorwegen.

In de Wet geluidhinder (Wgh) is bepaald dat elke weg een geluidszone heeft, met uitzondering van woonerven en wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/u voor geldt. Bij een ruimtelijke ontwikkeling waarbij sprake is van de ontwikkeling van geluidsgevoelige objecten binnen een geluidszone, dient een onderzoek te worden uitgevoerd naar de geluidsbelasting op deze gebouwen of terreinen.

Een nieuwe woning is een geluidsgevoelig object. Dit houdt in dat er moet worden aangetoond dat (weg)verkeerslawaai ter plaatse geen negatieve effecten teweegbrengt voor de toekomstige bewoners van de woning. In feite mogen nieuwe wo-

⁶ Aeres Milieu bv, RAPPORT Verkennend bodemonderzoek Peelstraat (ong.) te Kronenberg, AM11298, 18 november 2011

ningen niet worden gerealiseerd wanneer er een geluidsbelasting van wegverkeer optreedt van 48 dB of hoger, tenzij ontheffing is verleend door het College van Burgemeester en Wethouders. Hiervoor dient tegelijkertijd met de bestemmingsplan-procedure een hogere waarden procedure op grond van de Wgh te worden gevoerd.

Het plangebied is gelegen binnen de onderzoekzone van de Peelstraat. Binnen het plangebied kan een geluidgevoelig object worden gerealiseerd (de bedrijfswoning). De 2 studio's betreffen recreatie-objecten, waarop de Wet geluidhinder niet van toepassing is.

Er wordt geen geluidgevoelig object opgericht binnen een zone van 250 meter van de Peelstraat. Dit zal worden geborgd in het afwijkingsbesluit. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai is dan ook niet noodzakelijk.

In de omgeving van het plangebied zijn verder geen gezoneerde bedrijven- of industrieterreinen aanwezig. Voor wat betreft eventuele geluidhinder van overige bedrijvigheid in de omgeving van het plangebied, zie paragraaf 4.2.6.

4.2.5 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden en sindsdien staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 vervallen. Artikel 5.16 Wm (lid 1) geeft weer, onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (uit lid 2) mogen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- d. een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Het Besluit NIBM

Deze AMvB legt vast, wanneer een project niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. De achtergrond van het beginsel 'Niet in betekende mate' is dat de gevolgen van een ontwikkeling voor de luchtkwaliteit in een aantal gevallen (beschreven in de ministeriële Regeling NIBM) wor-

den tenietgedaan door de ontwikkeling van bijvoorbeeld schonere motoren in het gehele land.

Op 1 augustus 2009 is het nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL) in werking getreden. Hierdoor dient bij plannen die de luchtkwaliteit beïnvloeden niet langer te worden uit gegaan van de normen uit de interimperiode. Nu het NSL in werking is getreden is een project NIBM, als aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM_{10}) of stikstofdioxide (NO_2). Dit komt overeen met 1,2 microgram/ m^3 voor zowel fijn stof en NO_2 . Als de 3% grens voor PM_{10} of NO_2 niet wordt overschreden, dan hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.

Regeling NIBM

Binnen de getalsmatige grenzen van de Regeling NIBM draagt een project altijd niet in betekenende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Voor woningen en kantoren gelden in de Regeling NIBM de volgende getalsmatige grenzen:

	Minimaal 1 ontsluitingsweg	minimaal 2 ontsluitingswegen
	3%-norm	3%-norm
Woningen (maximaal)	1500	3000
Kantoren (maximaal)	100.000 m^2 bvo	200.000 m^2 bvo

Tabel 1: getalsmatige grenzen Regeling NIBM

De realisatie van een paardenhouderij voor 12 paarden is niet beschreven in de regeling NIBM. Om deze reden is een berekening uitgevoerd met de NIBM rekentool.

Een paardenhouderij/manege met 12 boxen leidt volgens de gegevens van het CROW op een gemiddelde weekdag tot circa 48 mvt/etmaal. Tijdens evenementen, die vrijwel elk weekeind worden gehouden voor 1000 tot 1500 personen worden (worst case) per evenement circa 1500 mvt/etmaal verwacht. Hierbij is gerekend met het komen en gaan van 1500 personen, waarbij het CROW uitgaat van een bezettingsgraad van 2 personen per auto. Tijdens evenementen zal de verkeersdruk het hoogst zijn. Teruggerekend over daggemiddelden zal dit leiden tot circa 260 mvt/etmaal dat wordt toegevoegd aan het verkeer over de Peelstraat. Voor wat betreft het aandeel vrachtverkeer kan worden uitgegaan van de standaardpercentages uit de NIBM tool.

Uit de berekening met de NIBM tool blijkt dat deze ontwikkeling niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit.

**Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer
als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit**

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		260
Aandeel vrachtverkeer		20,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,83
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,15
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Afbeelding 6: berekening NIBM tool

Achtergrondwaarden

Volgens de kaarten van het RIVM is de concentratie PM₁₀ ter plaatse circa 25 µg/m³, en is de concentratie NO₂ ter plaatse circa 19 µg/m³. In de Wet milieubeheer is de jaargemiddelde grenswaarde voor PM₁₀ 40 µg/m³. Voor NO₂ bedraagt de jaargemiddelde grenswaarde eveneens 40 µg/m³. Volgens de kaarten van het RIVM is de luchtkwaliteit ter plaatse voldoende voor de realisatie van de manege.

Conclusie

Dit wijzigingsplan voorziet in de mogelijkheid een manege op te richten met 12 paardenboxen en voor evenementen. Deze ontwikkeling is niet opgenomen in de Regeling NIBM. Uit de NIBM rekentool blijkt echter dat de ontwikkeling niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit ter plaatse is goed te noemen. De realisatie van de manege is dan ook niet bezwaarlijk in het kader van de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer.

4.2.6 Milieuzonering

De (indicatieve) lijst "Bedrijven en Milieuzonering 2009", uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse gemeenten, geeft weer wat de richtafstanden zijn voor milieubelastende activiteiten. In deze publicatie worden de richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en

geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn. Deze afwijkingen dienen dan te worden benoemd en gemotiveerd.

Voor een manege (SBI 2008 931 E) dient een afstand aangehouden te worden van 50 meter in verband met geur, 30 meter in verband met stof en 30 meter in verband met geluid. Voor wat betreft het aspect 'geur' wordt verwezen naar paragraaf 4.2.2. Voor wat betreft de aspecten 'stof' en 'geluid' wordt vermeld dat binnen een afstand van 30 meter van de rand van het bestemmingsvlak geen woningen zijn gelegen. De dichtstbij gelegen woning is gelegen op een afstand van meer dan 200 meter. De manege kan dus worden opgericht zonder overlast te veroorzaken voor omwonenden.

In de omgeving van het plangebied (binnen een omtrek van meer dan 300 meter) zijn geen bedrijven gelegen waarvan eventuele hinderzones over het plangebied kunnen zijn gelegen. Omliggende bedrijven zullen dan ook niet worden belemmerd als gevolg van het oprichten van milieugevoelige objecten in het plangebied.

4.2.7 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de richtlijnen voor vervoer gevaarlijke stoffen⁷ (deze wordt op termijn vervangen door het 'Besluit transportroutes externe veiligheid'), vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op 2 maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Vervoer van gevaarlijke stoffen vindt sinds jaar en dag plaats via het spoor, over de weg en het water. Knelpunt hierbij is dat er geen plafond bestaat voor de omvang en samenstelling van dit vervoer. Theoretisch kan het vervoer ongelimiteerd toenemen, met dan eveneens ongelimiteerde gevolgen voor de ruimtelijke ordening. De overheid is voornemens een zogeheten Basisnet vast te stellen met routes die worden aangewezen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het beleid achter het landelijke Basisnet is dat een plafond vastgesteld wordt voor dit vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook worden randvoorwaarden aan de ruimtelijke ordening gesteld. Het Basisnet voor weg is definitief aangeboden in de kamer en daarom deels gepubliceerd in de Circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen. De wetge-

⁷ Circulaire Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen, Staatscourant d.d. 4 augustus 2004. Deze Circulaire is gebaseerd op de Risico Normering Vervoer gevaarlijke stoffen en het Bevi en sluit zoveel als mogelijk aan op het Bevi. Op 1 augustus 2008 is het besluit tot wijziging en verlenging van de Circulaire RNVGS in werking getreden.

ving rond het Basisnet treedt naar verwachting in 2012 in werking. Het besluit tot wijziging van de circulaire risicovol transport van gevaarlijke stoffen is reeds van kracht.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermd individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6} contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde is.

Groepsrisico

Het groepsrisico beschrijft de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting in geval van een ramp. Het groepsrisico wordt uitgedrukt in een grafiek, waarin de kans op overlijden van een bepaalde groep (bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen) wordt afgezet tegen de kans daarop. Voor het groepsrisico geldt de oriëntatiewaarde als *ijkpunt* in de verantwoording (géén norm).

In het Bevi is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Er is sprake van een groepsrisico zodra het plan in het invloedsgebied⁸ ligt van een risicovolle activiteit. Vanuit de circulaire Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen geldt deze verantwoordingsplicht alleen bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde of bij een toename van het groepsrisico. Het betrokken bestuursorgaan moet, al dan niet in verband met de totstandkoming van een besluit, expliciet aangeven hoe de diverse factoren die bijdragen aan de hoogte van het groepsrisico (waaronder zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid) zijn beoordeeld en eventuele in aanmerking komende maatregelen, zijn afgewogen. Een belangrijk onderdeel van de verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

(Beperkt) kwetsbare objecten

Er moet getoetst worden aan het Bevi en de richtlijnen voor vervoer gevaarlijke stoffen wanneer bij een ontwikkeling (beperkt) kwetsbare objecten worden toegestaan. (Beperkt) kwetsbare objecten zijn o.a. woningen, scholen, ziekenhuizen, hotels, restaurants⁹.

⁸ Invloedsgebied:

Bevi: gebied waarin volgens bij regeling van Onze Minister gestelde regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico.

cRNVGS: dit gebied wordt bepaald door de berekening van het grootst mogelijke ongeval waar nog bij 1% van de blootgestelde personen dodelijk letsel optreedt.

⁹ Zoals bedoeld in artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen

Risicovolle activiteiten

In het kader van het plan moet bekeken worden of er in of in de nabijheid van het plangebied sprake is van risicovolle activiteiten (zoals Bevi-bedrijven, BRZO-bedrijven en transportroutes) of dat risicovolle activiteiten worden toegestaan.

De geplande manege is gezien de groten aantallen mensen die bij evenementen aanwezig zullen zijn, aan te merken als een kwetsbaar object. Er moet dan ook getoetst worden aan het Bevi en de wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

In de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen is vermeld dat er in principe geen beperkingen aan het ruimtegebruik hoeven te worden gesteld in gebieden die op meer dan 200 meter van een transportroute of tracé liggen.

Risicovolle bedrijvigheid rond het plangebied

In een omtrek van meer dan 1000 meter van het plangebied zijn geen risicovolle bedrijven gelegen. Het dichtstbijzijnde risicovol bedrijf betreft Tankstation Van Rengs in America. Het LPG tankstation bedrijf is gelegen op een afstand van circa 1900 meter van het plangebied, ver buiten de plaatsgebonden risicocontour en ver buiten de afstand van 150 meter waarop het groepsrisico dient te worden verantwoord.

Risicovol wegtransport

De planlocatie is gelegen aan de Peelweg bij Kronenberg. Over deze weg, alsmede over de omringende (land)wegen vindt geen risicovol transport plaats dat invloed heeft op het plaatsgebonden of het groepsrisico.

De dichtstbijzijnde hoofdtransportas waarover risicovol transport plaatsvindt is de N277, Middenpeelweg. De weg is gelegen op een afstand van circa 600 meter van het plangebied. Gezien de grote afstand tot de weg ligt de planlocatie ver buiten een eventuele plaatsgebonden risicocontour. De weg is niet aangeduid in bijlage 5 van het Besluit tot wijziging van de Circulaire risiconormering wegtransport gevaarlijke stoffen.

In de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen is vermeld dat er in principe geen beperkingen aan het ruimtegebruik hoeven te worden gesteld in gebieden die op meer dan 200 meter van een transportroute of tracé liggen.

Gezien de grote afstand tot de Middenpeelweg en gezien de beperkte aard van het transport van gevaarlijke stoffen over deze weg, zal als gevolg van de realisatie van de manege geen significante invloed worden uitgeoefend op de hoogte van het groepsrisico.

De Rijksweg A67 is gelegen op een afstand van circa 4000 meter van de planlocatie. Over deze weg vindt transport plaats van gevaarlijke stoffen). De A67 heeft ter hoogte van het plangebied een plaatsgebonden risicocontour van maximaal 30 meter. Het plangebied is ver buiten de plaatsgebonden risicocontour gelegen.

Als gevolg van de realisatie van de manege neemt, zeker bij evenementen, het aantal personen dat in het plangebied aanwezig is, sterk toe. Het maximum aantal personen dat bij evenementen aanwezig zal zijn betreft ca 1500 personen. Als gevolg hiervan neemt het groepsrisico toe. Gezien de grote afstand tot de A67, circa 4000 meter, zal de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet worden overschreden en zal de toename van het groepsrisico niet significant zijn.

Risicovol transport per spoor

De dichtstbijzijnde spoorlijn is de spoorlijn Eindhoven-Venlo. Deze ligt op een afstand van circa 2500 meter van het plangebied. In het basisnet spoor heeft deze spoorlijn geen plaatsgebonden risicocontour en geen plasbrandaandachtsgebied. In de kaarten bij het basisnet vindt over deze spoorlijn geen (marktverwachting van) transport plaats van toxisch gas (categorie b2), zeer toxisch gas (categorie b3), brandbaar vloeistof (c3) toxisch vloeistof, (d3), zeer toxische vloeistof, (d4). Voorzien is dat in 2020 hier geen risicovol transport meer plaatsvindt, mede als gevolg van het in gebruik nemen van de Betuwelijn.

In de huidige situatie vindt over de spoorlijn vindt nog transport plaats van brandbaar gas (categorie A, invloedsgebied 300 m), giftig gas, (categorie b2, 1500 m), zeer giftig gas (categorie b3, chloor, invloedsgebied 3000 m), zeer brandbare vloeistof (categorie c3, invloedsgebied 1600 m) en zeer giftige vloeistof (categorie d3, invloedsgebied 250 m).

In de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen is vermeld dat er in principe geen beperkingen aan het ruimtegebruik hoeven te worden gesteld in gebieden die op meer dan 200 meter van een transportroute of tracé liggen.

Het plangebied ligt ver buiten deze zone, maar niet buiten het invloedsgebied van zeer giftig gas (chloor). Als gevolg van het grote aantal mensen dat met name tijdens evenementen aanwezig zal zijn, zal het groepsrisico in het plangebied toenemen. Deze toename zal gezien de grote afstand tot de spoorlijn zeer gering zijn. De oriëntatiewaarde van het groepsrisico zal naar verwachting niet worden overschreden. Daarbij geldt nog dat voorzien is dat in 2020 over deze spoorlijn geen risicovol transport meer plaatsvindt.

Risicovol transport over het water

De afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde rivier waarover vervoer van gevaarlijke stoffen kan plaatsvinden (Maas), bedraagt circa 12 kilometer. Geconclu-

deerd kan worden dat het plangebied niet binnen het invloedsgebied van transportroutes van gevaarlijke stoffen over de Maas is gelegen.

Buisleidingen en hoogspanningsleidingen

Het externe veiligheidsbeleid voor transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb), welke op 1 januari 2011 in werking zijn getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Volgens de risicokaart van de provincie Limburg zijn er geen kabels of leidingen in of direct rond het plangebied aanwezig. De dichtstbijzijnde aardgastransportleiding is gelegen op een afstand van circa 200 meter ten westen van de planlocatie.

De plaatsgebonden risicocontour van deze leidingen is 5 meter aan weerszijden van het hart van de leiding. Het plangebied is gezien deze afstand niet gelegen in de plaatsgebonden risicocontour van deze buisleidingen.

Door Kema is een indicatieve QRA voor een evenemententerrein in de nabijheid van de betrokken gasleidingen opgesteld. In de QRA wordt uit gegaan van een negental scenario's. Een van de scenario's (scenario 6) voorziet in het inrichten van een evenemententerrein globaal op de locatie van het huidige plangebied. Dit scenario voorziet in de aanwezigheid van 60.000 mensen die 365 dagen per jaar en 24 uur per dag aanwezig zijn op het evenemententerrein. Voor dit scenario wordt geconcludeerd dat ten aanzien van de aanwezige gasleidingen ruimschoots kan worden voldaan aan de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico. Aangezien met de realisatie van de manege tegelijkertijd maximaal 'slechts' 1500 personen worden verwacht, op slechts één of twee dagen in de week, zal ook voor deze ontwikkeling ruimschoots worden voldaan aan de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico.

Conclusie

Door de ontwikkeling van het plangebied, in casu de toevoeging van een manege met evenementenfunctie aan de bestaande situatie, zal het aantal personen in het plangebied toenemen met maximaal 1500 personen per evenement. De hoogte van het groepsrisico blijft onder de oriëntatiewaarde, maar zal wel toenemen. Deze toename zal worden verantwoord door het College van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas.

4.3 Cultuurhistorie en archeologie

Cultuurhistorie

Volgens de kaart van de Kennisinfrastructuur Cultuurhistorie (Kich) zijn er in het plangebied geen objecten gelegen met een hoge cultuurhistorische waarde. Wel is het onverharde zandpad met de bomenrij aan de noordoostzijde aangemerkt als cultuurhistorisch waardevol. Het zandpad zal echter blijven liggen en onverhard blijven. Ook blijft de bomenrij in stand. De Peelstraat zelf is aangemerkt als een weg met een hoge cultuurhistorische waarde. Aan het profiel van de weg zal echter niets veranderen. Voor de aansluiting van het plangebied op de Peelstraat wordt gebruik gemaakt van de bestaande inrit van het zandpad.

Archeologie

Door adviesbureau RAAP is een archeologisch bureau-onderzoek en verkennend veldonderzoek in de vorm van boringen uitgevoerd op de planlocatie¹⁰.

Uit het veldonderzoek is gebleken dat de oorspronkelijke bodem nog deels intact is. In het westelijk deel van het plangebied liggen twee vindplaatsen uit het Mesolithicum. Uit het onderzoek is gebleken dat de hooggelegen delen van het plangebied een hoge verwachting hebben voor vindplaatsen uit het Laat Paleolithicum en Mesolithicum. De laaggelegen delen hebben een lage verwachting voor alle archeologische perioden. Geadviseerd wordt het westelijk deel, waar reeds vindplaatsen bekend zijn, integraal buiten de planvorming te houden. Indien in dit deel bodemingenrepen onvermijdelijk zijn, dan dient verder onderzoek plaats te vinden om de exacte locatie en begrenzing van de vindplaatsen vast te stellen.

In overige hooggelegen delen van het plangebied zijn nog geen vindplaatsen bekend, maar worden deze wel verwacht. Ook hier wordt geadviseerd in eerste instantie de mogelijkheden te verkennen om deze zones buiten de planvorming te houden. Indien dit niet mogelijk is, wordt een nader onderzoek nodig geacht om eventuele vindplaatsen in kaart te brengen. Ook hier kan dit bestaan uit een oppervlaktekartering. Indien daarbij concentraties vondsten worden aangetroffen, dan dienen ook hier enkele boringen gezet te worden om ter plekke nauwkeurig inzicht te krijgen in de gaafheid van het bodemprofiel.

Uitzondering hierop is het hooggelegen deel direct ten noorden van de Peelstraat. Hier is het bodemprofiel diep verstoord en worden geen (intacte) vindplaatsen meer verwacht. Voor deze zone gelden vanuit archeologisch oogpunt zodoende geen restricties ten aanzien van de verder planvorming. Datzelfde geldt voor de laaggele-

¹⁰ RAAP, Peelstraat te Kronenberg Gemeente Horst aan de Maas, Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en verkennend veldonderzoek, 2011

gen delen van het plangebied, waar geen archeologische vindplaatsen worden verwacht.

Voor de delen van het plangebied waar vervolgonderzoek noodzakelijk was, is door adviesbureau RAAP een karterend veldonderzoek uitgevoerd.¹¹

In totaal is een oppervlak van 2,5 hectare middels evenwijdige raaien afgezocht op het voorkomen van archeologische resten. Daarbij zijn in 3 verschillende zones archeologisch indicatoren aangetroffen. Het betreft in alle gevallen vuurstenen artefacten uit de Steentijd. Zowel op de onderzochte solitaire hogere rug centraal in het plangebied als in het uiterste noordoostelijke hoekje betreft het losse vondsten. Voor deze zones gelden zodoende geen restricties ten aanzien van de verdere planvorming.

In de zone ten westen van de veldweg, direct grenzend aan de Peelloop, zijn verspreid over het oppervlak naast meerdere afslagen en vuursteen brokken ook klingfragmenten aangetroffen. In combinatie met de reeds bekende vindplaats in het westen van het plangebied, kan geconcludeerd worden dat de gehele dekzandrug in het noordwesten van het plangebied door jagerverzamelaars bewoond is geweest. Omdat er plaatselijk sprake is van een relatief intact bodemprofiel, zullen bodemingrepen plaatselijk leiden tot versterking van de archeologische vindplaats. Het dient zodoende aanbeveling in deze zone geen bodemingrepen te laten plaatsvinden, door bij de inrichting rekening te houden met de vindplaats. In dat geval dient aan het gebied een dubbelbestemming "archeologische vindplaats" te worden toegekend. Indien het niet mogelijk is de archeologische vindplaats middels planaanpassing fysiek te beschermen, dan wordt in de zones met een hoge gaafheid een vervolgonderzoek zinvol geacht.

Delen van het plangebied waarvoor vervolgonderzoek noodzakelijk is, zijn opgenomen in de planvorming. De archeologische waarden ter plaatse zijn echter reeds beschermd middels het aanlegvergunningstelsel uit het geldende bestemmingsplan 'Park de Peelbergen'. Voordat bodemverstorende activiteiten kunnen plaatsvinden dient dan ook uit nader onderzoek te blijken dat er geen archeologische waarden verloren zullen gaan. Het opnemen van een bestemming waarde- archeologie is dan ook niet noodzakelijk.

4.4 Natuur en landschap

Op de POL-kaart 'Groene Waarden' is het plangebied aangemerkt als Provinciale Ontwikkelingszone Groen en als Ecologische Verbindingszone. Om van de wijzi-

¹¹ RAAP, Peelstraat te Kronenberg Gemeente Horst aan de Maas, Archeologisch vooronderzoek: karterend veldonderzoek, 2012

gingsbevoegdheid en van het afwijkingsbesluit gebruik te kunnen maken, is door BRO een inrichtingsplan uitgewerkt voor de Ecologische verbindingszone¹². Het rapport is opgenomen in de separate bijlagen bij deze toelichting.

Op basis van een gebiedsanalyse, beleidsanalyse en de effecten van de manege zijn in de rapportage doelen geformuleerd. Hieruit komt naar voren dat er twee ecologische structuren zijn, waar rekening mee gehouden moet worden, namelijk een noord-zuidverbinding (onderdeel van de EVZ Wouter) en een natte ecologische verbindingszone in en langs de Peelloop. Deze doelen zijn vervolgens vertaald naar een eindbeeld. Voor de ontwikkeling van dit eindbeeld zijn verschillende maatregelen noodzakelijk. Deze zullen nog nader worden uitgewerkt.

Het eindbeeld voor de ecologische verbindingszone(s) bestaat uit:

1. een ononderbroken corridor aan de noordzijde van het plangebied langs de Peelloop, opgebouwd uit:
 - een verflauwe oeverzone (talud 1:3) waar zich een kruidachtige moerasvegetatie ontwikkelt;
 - een verlaagde zone waar zich deels een begroeiing met riet en andere helofyten ontwikkelt, en deels een vochtig struweel met wilg, els, bramen etc. ontwikkelt;

In het plangebied zal ruimte worden gereserveerd voor de (her)inrichting van de Peelloop. De inrichting zal niet plaatsvinden in het kader van dit wijzigingsplan en afwijkingsbesluit.

2. twee poelen: één in de noordoosthoek dan wel ten noordoosten en ten zuidoosten van het plangebied en één aan de zuidoosthoek dan wel ten zuidoosten van het plangebied.
 - Deze poelen hebben een doorsnee (wateroppervlak) van circa 20 meter;
 - De poelen hebben een diepte van 0,5 tot 1 meter < GLG;
3. De poelen hebben (in ieder geval aan de noordzijde) oevers met talud 1:3 of minder;
 - Aan de zuidzijde van de poel is opgaande beplanting ongewenst.
4. Een ononderbroken corridor aan de oostzijde van het plangebied, bestaande uit:- Circa 20% opgaande beplanting met boom- en struikvormers zoals eik, berk, els, es, lijsterbes, hazelaar, vuilboom etc;
 - Brem- en doornstruweel met brem, meidoorn, sleedoorn, rozensoorten etc.
 - Vochtig tot droog schraalland met een extensief beheer.
 - Een aandachtspunt is de bestaande sloot, die als leggerwatergang is aangewezen.
5. Een landschapszone bestaande uit;

¹² BRO, Analyse EVZ Manege 'De Leistert', 211x05380, december 2011

- Een bosperceel van 0,5 tot 1 hectare met boom- en struikvormers zoals eik, berk, els, es, lijsterbes, hazelaar, vuilboom etc;
- (Matig) voedselrijke maar niet zwaar bemeste weidepercelen in een zone van 150 tot 250 meter ten oosten van het plangebied. Deze blijven bij voorkeur in agrarisch gebruik, bijvoorbeeld als paardenweide;
- houtsingels of houtwallen bestaande uit boom- en struikvormers die periodiek afgezet worden, met enkele overstaanders. De bestaande 'hout-singel' ten oosten van het plangebied zal hiervoor met struikbeplanting versterkt moeten worden.

Voor de ontwikkeling van de ecologische verbindingszone zullen in de aanlegfase diverse werkzaamheden nodig zijn, zoals grondwerkzaamheden en aanplant van bomen en struiken. Daarnaast zullen beheermaatregelen moeten worden uitgewerkt om de gewenste natuurtypen duurzaam te behouden. Deze zullen in een vervolgfase worden uitgewerkt.

4.5 Flora en fauna

Natuurbescherming

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in de Structuurvisie en Verordening Ruimte is vastgelegd.

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er n.a.v. projecten, plannen en activiteiten mogelijkwerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde Natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De EHS en de provinciale groenstructuur zijn ruimtelijk in de Structuurvisie en Verordening vastgelegd. De EHS is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingszones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuw aan te leggen natuur en verbindingszones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de EHS. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortbescherming

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Dat betekent dat o.a. opzettelijke verstoring niet is toegestaan. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dieren en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Van deze laatste groep is een lijst opgesteld met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en een lijst met vogels waarbij inventarisatie gewenst is. Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Met passende maatregelen kan de aanvraagprocedure voor een ontheffing voorkomen worden. Voor soorten van 'tabel 2' geldt bovendien dat een ontheffing niet nodig is wanneer gewerkt wordt conform een door LNV goedgekeurde gedragscode. Als passende maatregelen niet mogelijk zijn dan dient er een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een belang behorende bij het beschermingsregime waaronder de soort beschermd wordt.

Methode van toetsing

In de quick-scan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009. Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is gebruik gemaakt van de gegevens uit het rapport 'Analyse manege de Leistert' (BRO). Deze zijn gebaseerd op een verkennend veldbezoek en een bronnenonderzoek.

Resultaten natuuronderzoek

Toets Natuurbeschermingswet

Het projectgebied ligt op 2,7 kilometer van het door de Natuurbeschermingswet beschermde gebied 'Deurnsche Peel & Mariapeel'. Dit gebied is aangewezen voor de habitattypen:

- H4030: Droge Europese heide
- H7110: Actief hoogveen
- H7120: Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is.

Daarnaast is het gebied aangewezen voor de broedvogelsoorten Dodaars, Nachtzwaluw, Blauwborst en Roodborsttapuit en de niet-broedvogelsoorten Kolgans, Toendrarietgans en Kraanvogel.

Mogelijk versturende effecten van de ruimtelijke ontwikkeling zoals versnippering, verandering van de waterhuishouding, verstoring door licht, geluid, trillingen en menselijke activiteit zijn over de genoemde afstand en gezien de hydrologische situatie van het gebied zonder meer uit te sluiten.

Nieuwvestiging van dierhouderijen gaat gepaard met een bepaalde uitstoot van stikstof (NH_3 , NO_x) die kan leiden tot een plaatselijk verhoogde atmosferische depositie van stikstof. De omgeving van de Peel heeft verreweg de hoogste stikstofdepositie van Europa. Deze achtergronddepositie is hoger dan de habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, verdragen. Deze hoeveelheid, waarbij er geen aantoonbare schade optreedt, is de kritische depositiewaarde. Voor het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel en Mariapeel wordt een meest kritische depositiewaarde gehanteerd van 400 mol N/ha/jaar.

De stikstofdepositie na uitbreiding (de depositiewaarde) is vastgesteld op basis van het Ammoniak-depositiemodel: AAgro-Stacks, dat is ontwikkeld door KEMA en WageningenUR. Het rekenmodel AAgro-Stacks is afgeleid van het al sinds de jaren '80 van de vorige eeuw gebruikte 'nationale model' en vertegenwoordigt de actuele stand van kennis bij het modelleren van de verspreiding in de atmosfeer van ammoniak en stikstofoxiden uit lage bronnen. Voor het doorlopen van het Ammoniak-depositiemodel "AAgro-Stacks" wordt eerst de ammoniakemissie per emissiepunt berekend aan de hand van de diercategorie, het stalsysteem met bijbehorende emissiefactor volgens de Regeling ammoniak en veehouderij en het aantal dieren per diercategorie. Volgens de berekening zal de stikstofdepositie op de dichtstbijzijnde rand van het natuurgebied maximaal 0,05 mol N/ha/jaar bedragen. Dit bedraagt 0,01% van de kritische depositiewaarde. De statistische betekenis van deze waarde wordt hieronder toegelicht. Deze toelichting is afgeleid van de Verordening vee-

houderij, stikstof en Natura 2000 Provincie Utrecht 2011 en de Verordening Stikstof van de Provincie Noord-Brabant.

De (on)nauwkeurigheid (in statistische zin: de toevallige fout) in het resultaat van de modelberekeningen wordt bepaald door de (on)nauwkeurigheid van de invoergegevens. Dit wordt gerepresenteerd door het aantal significante cijfers in de opgegeven waarden. Het rekenresultaat kan daarbij nooit nauwkeuriger zijn dan het invoergegeven met de grootste foutmarge. De in de praktijk gebruikelijke onzekerheidsmarge in de invoerwaarden resulteert in AAgro-Stacks en OPS in een uitkomst in twee significante cijfers. Bij depositiewaarden onder de 1 mol N/ha/jr betekent dit, dat het resultaat opgegeven kan worden in twee decimalen; bij depositiewaarden vanaf 1, maar beneden 10 mol N/ha/jr in één decimaal en bij waarden vanaf 10, maar onder 100 mol N/ha/jr in gehele getallen. Vanaf 100 mol N/ha/jr is de juiste weergave $1,0 \cdot 10$, etc. Het opgeven van een groter aantal cijfers/decimalen, bijv. 1,29 of 57,27 in plaats van 1,3 respectievelijk 57, of 254,97 in plaats van $2,5 \cdot 10$, geeft slechts schijnzekerheid en is dus zinloos.

Omwillen van de uniforme presentatie met een constant aantal decimalen wordt er in de praktijk voor gekozen om uit te gaan van de statistisch correcte weergave in de depositierange, waar veruit de meeste waarnemingen in liggen: van 1 tot 10 mol N/ha/jr, dus een weergave in één decimaal. Dit introduceert een kleine extra onnauwkeurigheid in de waarden onder 1 en een schijnzekerheid bij de waarden van 10 en hoger, maar dat is overkomelijk: aantoonbare ecologische effecten komen pas voor bij aanzienlijk grotere afwijkingen. Voor de praktijk is van belang dat volgens NEN 1047 de 5 altijd afgerond wordt naar het dichtstbijzijnde even getal (dus afwisselend naar boven en naar beneden), zodat de berekende deposities met een getalwaarde onder 0,06 buiten beschouwing blijven (0,05999999 etc. of kleiner wordt bij afronding op 1 decimaal 0,0; de waarde 0,0600 wordt 0,1).¹³

Voor de voorgenomen ontwikkeling van een paardenhouderij met 12 paarden betekent dit dat de maximale toename van 0,05 mol/ha/jaar in statistische zin afgerond wordt naar 0,0. Er is derhalve geen sprake van een meetbare toename van de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. De ontwikkeling zal daarom zeker niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de aangewezen habitattypen. Het is derhalve ook niet nodig om mitigerende maatregelen te nemen, zoals het salderen van de ontwikkeling via bijvoorbeeld de beëindiging van een veehouderij in de omgeving.

¹³ conform de afrondingsregels van NEN 1047 'Receptbladen voor de statistische verwerking van waarnemingen', Blad 2.1.

Toets Flora- en faunawet

Flora

In het plangebied komen geen wettelijk beschermde plantensoorten voor. Voor deze soortgroep is overtreding van de Flora- en faunawet uit te sluiten.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn geen sporen of vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren aangetroffen. Desondanks zullen enkele algemeen beschermde soorten van beschermingsniveau 1 het plangebied als verblijfplaats kunnen gebruiken, zoals Mol, Huisspitsmuis, Veldmuis en Haas. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de directe omgeving van het plangebied komt één strenger beschermde diersoort voor, namelijk de Das. In de nabijgelegen bosgebieden zullen burchten aanwezig zijn; het plangebied zal onderdeel uitmaken van het foerageergebied. Bij het huidige intensieve grondgebruik (teelt van lilies) is het plangebied slechts marginaal geschikt als foerageergebied voor de Das. Door de geplande bebouwing en verharding zal een deel van het terrein geheel ongeschikt worden als foerageergebied. De geplande paddocks zullen qua geschiktheid niet wezenlijk veranderen, mits de omheiningen toegankelijk blijven voor dassen. Het functionele leefgebied van de Das zal door de ontwikkeling niet wezenlijk worden aangetast. Overtreding van de Flora- en faunawet is redelijkerwijs uitgesloten.

Vleermuizen

In het plangebied zijn geen gebouwen of holle bomen aanwezig die als vaste rust- en verblijfplaats kunnen dienen. Ook zijn er geen doorgaande beplantingen (behalve de laanbeplanting langs de Peelstraat) aanwezig die als vaste vliegroute voor vleermuizen kunnen dienen. De beplanting langs de Peelstraat blijft behouden. Door middel van een goede inpassing en positionering van de verlichting zal verstoring van vleermuizen in de omgeving worden voorkomen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek bleek in het plangebied niet of nauwelijks broedgelegenheid voor vogels aanwezig. Slechts aan de randen zullen plaatselijk struweelvogels tot broeden kunnen komen. In het plangebied of in de directe omgeving zijn geen nestplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen.

Nesten van vogelsoorten die in de perceelsranden kunnen broeden zijn uitsluitend beschermd tijdens de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode. Het is in de praktijk niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van deze nesten in deze periode. Het is aan te bevelen om de begroeiing te verwijderen in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode september-maart. Indien dit

niet mogelijk is, is het nodig om voorafgaand aan de werkzaamheden het bouwterrein en beplanting te laten controleren op aanwezige broedvogels. Wanneer dan geen vogels op het terrein nestelen, kan alsnog begonnen worden met de ingreep. Een ontheffing voor vogels is in dit geval niet nodig.

Vissen, amfibieën en reptielen

Gezien het intensieve grondgebruik is het plangebied niet van waarde voor beschermde amfibieën of reptielen. In de geëutrofieerde sloot aan de oostzijde van het plangebied zullen enkele algemene amfibiesoorten van beschermingsniveau 1 kunnen voorkomen, zoals Bruine kikker, Gewone pad en Middelste groene kikker. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de Peelloop zijn enkele algemene vissoorten aangetroffen, zoals Blankvoorn, Barmpje en Zeelt. Op basis van de aangetroffen waterbiotoop zou ook de beschermde Kleine modderkruiper in de Peelloop kunnen voorkomen. Hiervan zijn geen literatuurgegevens bekend. Deze soort valt binnen beschermingsniveau 2 van de Flora- en faunawet. Voor deze categorie soorten geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet, onder voorwaarde dat gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode.

Als er werkzaamheden worden uitgevoerd waarbij het natte profiel van de Peelloop wordt vergraven, wordt mogelijk bestaand leefgebied van de Kleine modderkruiper tijdelijk verstoord. Wanneer gewerkt wordt conform de goedgekeurde gedragscode van de Unie van Waterschappen, is geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. De werkzaamheden zullen daarvoor aantoonbaar volgens specifieke werkprotocollen moeten worden uitgevoerd.

Overige diersoorten

Ook het voorkomen van ongewervelde soorten van beschermingsniveau 2 en/of 3, is ten slotte met voldoende zekerheid uit te sluiten. Dergelijke soorten stellen zeer specifieke eisen aan hun leefomgeving.

Conclusie en advies

Er is bij een ontwikkeling van een paardenhouderij met 12 paarden geen sprake van een meetbare toename van de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. De ontwikkeling zal daarom zeker niet in betekenende mate bijdrage aan de verslechtering van de aangewezen habitattypen. Het is derhalve ook niet nodig om mitigerende maatregelen te nemen, zoals het salderen van de ontwikkeling via bijvoorbeeld de beëindiging van een veehouderij in de omgeving.

Het is aan te bevelen om de begroeiing te verwijderen in de periode dat de kans op broedende vogels het kleinst is. Dit is het geval in de periode september-maart. In-

dien dit niet mogelijk is, is het nodig om voorafgaand aan de werkzaamheden het bouwterrein en beplanting te laten controleren op aanwezige broedvogels. Wanneer dan geen vogels op het terrein nestelen, kan alsnog begonnen worden met de ingreep. Een ontheffing voor vogels is in dit geval niet nodig.

Wanneer bij eventuele graafwerkzaamheden in het natte profiel van de Peelloop gewerkt wordt conform de goedgekeurde gedragscode van de Unie van Waterschappen, is geen sprake van overtreding van de Flora- en faunawet met betrekking tot beschermde vissoorten. De werkzaamheden zullen daarvoor aantoonbaar volgens specifieke werkprotocollen moeten worden uitgevoerd.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

4.6 Leidingen en infrastructuur

In (of in de directe omgeving van) het plangebied komen geen leidingen of kabels voor, met een dusdanige planologische-juridische beschermingszone dat zij de realisatie van de manege belemmeren. De dichtstbijzijnde leiding met een beschermingszone is de aardgastransportleiding van NV Gasunie op circa 200 meter ten westen van het plangebied. De planlocatie is ver buiten de beschermingszone van 5 meter aan weerszijden van de leiding gelegen.

Voordat grondverstorende werkzaamheden zullen plaatsvinden, zal de ligging van eventuele kabels en leidingen geïnventariseerd worden middels een melding bij het Kabels en leidingen informatiecentrum (Klic).

4.7 Verkeer en parkeren

Verkeer

Een paardenhouderij/manege met 12 boxen leidt volgens de gegevens van het CROW op een gemiddelde weekdag tot circa 48 mvt/etmaal. Tijdens evenementen, die vrijwel elk weekend worden gehouden voor 1000 tot 1500 personen worden (worst case) per evenement circa 1500 mvt/etmaal verwacht. Hierbij is gerekend met

het komen en gaan van 1500 personen, waarbij het CROW uitgaat van een bezettingsgraad van 2 personen per auto. Tijdens evenementen zal de verkeersdruk het hoogst zijn. Teruggerekend over een gehele week zal dit leiden tot circa 260 mvt/etmaal dat wordt toegevoegd aan het verkeer over de Peelstraat.

Deze verkeersbewegingen worden uitsluitend afgewikkeld over de Peelstraat, die in het westen aansluit op de belangrijke verkeersader de Middenpeelweg.

In het geldende bestemmingsplan 'Park de Peelbergen' wordt over de ontwikkelingen die dit bestemmingsplan (al dan niet via wijziging) mogelijk maakt het volgende gezegd:

De toekomstige verkeersdruk is afhankelijk van het aantal, de aard en de omvang van de recreatievoorzieningen. Op basis van de uitgangspunten zoals gehanteerd bij de beschrijving van de verwachte ontwikkeling van de toeristisch recreatieve initiatieven is een voorlopige prognose opgesteld. Deze is verdeeld naar 3 aansluitpunten op de Midden Peelweg. Daarbij is uitgegaan van de zogenaamde 5e drukste dag¹⁴, dus een behoorlijke piekbelasting, waarbij extremen echter niet zijn meegenomen.

Voor de beoogde aansluitpunten zal bij een voorspoedige planontwikkeling reconstructie van de aansluiting op de Midden Peelweg noodzakelijk zijn. [...] De Midden Peelweg kan de extra belasting goed verwerken. Voor het belangrijkste knelpunt, de aansluiting op de A67 zijn reeds reconstructieplannen uitgevoerd. De extra belasting van de Midden Peelweg zal in praktijk juist plaatsvinden op zonen feestdagen en in vakantieperioden. De piekbelasting van het overige verkeer is juist gelegen in de spits op werkdagen.

Geraamde piekbelasting op de 5 ^e drukste dag			
Aansluitpunt	Totaal	waarvan in zuidelijke richting	waarvan in noordelijke richting
Peelheideweg, Horst	ca. 3.600 mvt	ca. 2.700 mvt	ca. 900 mvt
Peelstraat, Sevenum	ca. 7.400 mvt	ca. 5.400 mvt	ca. 2.000 mvt
Helenaveenseweg, Sevenum	ca. 4.200 mvt	ca. 3.200 mvt	ca. 1.000 mvt
TOTAAL	ca. 15.200 mvt	ca. 11.300 mvt	ca. 3.900 mvt

(aantallen exclusief de bestaande recreatievoorzieningen)

¹⁴ De vijfde drukste dag is een in de recreatieplanning veel gehanteerde vorm voor het bepalen van de noodzakelijke capaciteit van voorzieningen. De voorzieningen moeten een grote drukte kunnen verwerken. Voor de externe toppen (zoals Hemelvaartdag, 1e en 2e pinksterdag etc.) wordt geaccepteerd dat bijvoorbeeld de parkeerplaatsen overvol zijn. Voor de andere drukke dagen moeten de parkeerplaatsen (als voorbeeld) wel voldoende capaciteit

Uit de bovenstaande passage is op te maken dat de ontwikkelingen die het bestemmingsplan 'Park de Peelbergen' mogelijk maakt reeds zijn beoordeeld in het kader van het opstellen van dat bestemmingsplan. Voor de Peelstraat is aangegeven dat in totaal 7400 mvt/etmaal meer worden verwacht als alle ontwikkelingen worden gerealiseerd. Voor deze weg worden geen maatregelen voorgesteld. Het profiel van deze weg kan de toename van het aantal verkeersbewegingen dus aan. Het aanpassen van het aansluitpunt op de Midden-Peelweg is reeds uitgevoerd, waardoor de ontwikkelingen in Park de Peelbergen, dat de kaders schept voor dit wijzigingsplan niet bezwaarlijk zijn. De toename van het aantal verkeersbewegingen als gevolg van dit wijzigingsplan en afwijkingsbesluit leiden dan ook niet tot belemmeringen in de verkeersafwikkeling.

Parkeren

De parkeerbehoefte tijdens dagen, waarop geen evenement plaatsvindt zal worden ingevuld in het plangebied zelf. Het benodigde aantal parkeerplaatsen is volgens de CROW normen 0,5 parkeerplaats per box. Dit leidt tot een parkeerbehoefte op eigen terrein van 6 parkeerplaatsen. Daarnaast zullen nog enkele parkeerplaatsen nodig zijn voor het personeel. Op de stedenbouwkundige schets is te zien dat in ruime mate is voorzien in verharde en onverharde parkeerplaatsen.

Tijdens evenementen zal tevens worden geparkeerd in de weide aan de westzijde van het plangebied. Hier wordt circa 2 ha ingeruimd als parkeerterrein. Per ha kunnen 800 tot 900 auto's worden geparkeerd. In totaal is hiermee ruimte voor circa 1800 auto's. Uitgaande van een autobezetting van 2 personen per auto (CROW ken-cijfer) zijn er per evenement voor maximaal 1500 personen maximaal 750 parkeerplaatsen benodigd. Ook in de parkeerbehoefte tijdens evenementen kan dus in ruime mate worden voorzien.

4.8 Duurzaamheid

Voor de bouw van de manege zullen de bepalingen omtrent duurzaamheid uit het bouwbesluit worden nagevolgd. Bij de bouw zal worden afgezien van uitlogende materialen als lood, koper en zink.

4.9 Waterparagraaf

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze in voorliggend plan rekening is gehouden met de (ruimtelijk) relevante aspecten van (duurzaam) waterbeheer. Een beknopte beschrijving van de kenmerken van het watersysteem kan het benodigde inzicht geven in het functioneren van dit systeem.

Beschrijving van waterrelevant beleid

Relevante beleidsstukken op het gebied van water zijn het Waterbeheerplan 2010-2015 van het waterschap Peel en Maasvallei, het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL2006), het Provinciaal Waterplan van de provincie Limburg, het Nationaal Waterplan, WB21, Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Belangrijkste gezamenlijke punt uit deze beleidsstukken is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. Water legt een ruimteclaim op het (stads)landschap waaraan voldaan moet worden. De bekende drietrapsstrategieën zijn leidend:

- vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit);
- voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

Daarnaast is de Beleidsbrief regenwater en riolering nog relevant. Hierin staat hoe het best omgegaan kan worden met het hemelwater en het afkoppelen daarvan. Ook hier gelden de driestapsstrategieën. De meest relevante beleidsstukken zijn hieronder verder toegelicht.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL2006)

Het waterbeleid in het POL2006 sluit aan op de Europese Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het provinciaal waterbeleid omvat de volgende strategische doelen:

- herstel sponswerking: het voorkomen van wateroverlast en watertekort in het regionale watersysteem, anticiperend op veranderde klimatologische omstandigheden;
- herstel van de natte natuur: het bereiken van ecologisch gezonde watersystemen en grondwaterafhankelijk natuur;
- schoon water: het bereiken van een goede chemische kwaliteit voor water en sediment;
- duurzame watervoorziening: het beschermen van water voor menselijke consumptie, zodanig dat voldoende water van de vereiste kwaliteit via eenvoudige zuiveringstechnieken beschikbaar is;
- een veilige Maas: het streven naar een acceptabel risico voor overstromingen in het rivierbed van de Maas.

Waterschap Peel en Maasvallei

Het Waterbeheersplan 2010-2015 'Orde in water, Water in orde' van Waterschap Peel en Maasvallei beschrijft de uitwerking van het provinciale (oppervlakte)waterbeleid door het waterschap, zoals is vastgelegd in het POL2006. Het plan is richtinggevend voor het te voeren beleid en beheer van het waterschap gedurende de planperiode 2010-2015. Het waterbeheer wordt in al zijn samenhangen bekeken met als belangrijke uitgangspunten de watersysteembenadering en de waterketen-

benadering. Bij de integrale afwegingen zijn er een aantal leidende principes: veiligheid, integraal waterbeheer, duurzaamheid, water als medeordenend principe, niet afwentelen op anderen, omgevingsgericht werken, geen verslechtering en doelmatig en effectief.

Extra inspanningen worden geleverd op het realiseren van duurzaam stedelijk waterbeheer waaronder het nadrukkelijk beïnvloeden van de ruimtelijke ordening vanuit waterhuishoudkundige principes in samenwerking met de gemeentes. Ook het samenwerken in de waterketen met de gemeentes en de verdere sanering van schadelijke rioolwateroverstorten staan hoog op de agenda. Bij nieuwbouwlocaties wordt gestreefd naar 100% afkoppeling van het afkoppelbaar verhard oppervlak van het riool.

Kenmerken van het watersysteem

De kenmerken van de watersystemen, zoals die voorkomen in het plangebied (en omgeving), kunnen het beste beschreven worden door een onderverdeling te maken in de soorten van water die in het gebied aanwezig zijn. De belangrijkste zijn: Grondwater en bodemopbouw, oppervlaktewater, hemel- en afvalwater.

Grondwater en bodemopbouw

Uit het infiltratie-onderzoek blijkt dat het grondwaterpeil varieert van 1,5 tot 2 meter onder maaiveld en dat de bodem (<1,5 m-mv.) hoofdzakelijk bestaat uit matig tot zeer fijn zand, zwak tot matig siltig.

Volgens de POL-kaart 'Kristallen Waarden' is het plangebied niet gelegen in de Venloschol. De POL-kaart 'Blauwe Waarden' geeft aan dat het plangebied is gelegen in de POG.

Oppervlaktewater

Naast de planlocatie stroomt de Peelloop. Deze beek is op de POL-Kaart Blauwe waarden niet aangemerkt als beek met (specifiek) ecologische functie.

Infiltratie-onderzoek

Door Aeres Milieu bv is een indicatief infiltratie-onderzoek uitgevoerd op de planlocatie¹⁵. Op grond van de testresultaten wordt geconcludeerd dat de onderzoekslocatie grotendeels matig geschikt is voor de (oppervlakte) infiltratie van neerslag. In de omgeving van twee meetpunten is de ondergrond minder geschikt voor eventuele infiltratievoorziening. Gezien de matige doorlatendheid van de ondergrond dient er bij de planontwikkeling voldoende aandacht te zijn voor de wateraspecten om wateroverlast te voorkomen. Indien wordt overgaan tot (gedeeltelijke) infiltratie van het afgekoppelde hemelwater binnen het plangebied dient voldoende berging voorzien te worden.

¹⁵ Aeres Milieu bv, RAPPORT Indicatief infiltratieonderzoek Plangebied Peelstraat (ong.) te Kronenberg AM11298, 18 november 2011

Opgemerkt dient te worden dat deze resultaten slechts een indicatie geven van de infiltratiesnelheid op de onderzoekslocatie. Voor de dimensionering van een infiltratiesysteem dienen er nadere metingen en berekeningen uitgevoerd te worden.

Hemelwater

Door Aeres Milieu bv is een uitgebreide waterparagraaf opgesteld voor de planontwikkeling.¹⁶ Uit deze rapportage blijkt dat de realisatie van het voorgenomen plan tot herinrichting/bestemmingswijziging van het plangebied geen belemmering opwerpt voor wat betreft de waterhuishoudkundige aspecten.

Uitgaande van een dakoppervlak van 10.000 m² dient minimaal 300 m³ (of respectievelijk 630 m³ bij T=100) bergingscapaciteit voorzien te worden. Aangezien dit afgekoppelde hemelwater niet verontreinigd is, kan rechtstreeks naar de (te realiseren) ecologische zone ten noorden en oosten van het plangebied gevoerd worden. Hier worden eventueel ook poelen aangelegd, welke voor de berging kunnen volstaan.

De afgekoppelde neerslag van de overige verharde oppervlakken (terras, parkeerterrein) wordt best gescheiden en via bijvoorbeeld een nieuw aan te leggen wadi('s) binnen het plangebied infiltreren (zie verder). Voor het overig verhard terrein (21.000 m²) dient minimaal 630 m³ (of respectievelijk 1.323 m³ bij T=100) bergingscapaciteit voorzien te worden. Langs de oprijbaan (zijde van de ecologische zijde) kan door middel van een kleine zaksloot het water infiltreren en voldaan worden aan de benodigde berging.

Opgemerkt wordt dat de bovenstaande berekende bergingshoeveelheid veel kleiner wordt aangezien infiltratie mogelijk is. Bij een doorlatendheid van 0,24 meter per dag volstaat een voldoende groot verlaagd terreinoppervlak om het potentieel vervuild hemelwater van het terras en het parkeerterreintje te bergen en infiltreren. De precieze benodigde berging dient bij de definitieve uitwerking uitgevoerd te worden.

Het is dus goed mogelijk een combinatie van meerdere soorten infiltratievoorzieningen aan te leggen. De precieze uitwerking van de infiltratievoorziening(en) vindt plaats ten tijde van de bouwaanvraag c/q afwijking van het bestemmingsplan.

Afvalwater

Het afvalwater zal worden geloosd middels een nieuwe aansluiting op de gemeentelijke riolering.

¹⁶ Aeres Milieu bv, Waterparagraaf Plangebied Peelstraat (ong.) te Kronenberg, AM11298, februari 2012

Overleg waterbeheerder

Op 24 januari 2012 heeft het waterschap een positief advies gegeven op het wijzigingsplan. Het Waterschap zal worden betrokken bij het uitwerken van de infiltratievoorziening in het kader van de vergunningaanvraag.

Conclusie

Gezien het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat waterhuishoudkundige aspecten de realisatie van de manege niet belemmeren.

5. JURIDISCHE TOELICHTING

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling van het plangebied in dit uitwerkingsplan juridisch is vertaald.

In het moederplan, het bestemmingsplan Park 'De Peelbergen' heeft het plangebied de bestemming 'Agrarisch gebied', die door burgemeester en wethouders kan worden gewijzigd ten behoeve van de bestemming 'Dagrecreatieve doeleinden 3'. Bij de wijziging van de bestemming dienen burgemeester en wethouders zich te houden aan de door de gemeenteraad vastgestelde regels. Het wijzigingsplan vormt dan ook geen zelfstandig nieuw bestemmingsplan omdat het beleidskader door de gemeenteraad reeds is vastgesteld. Bij de wijziging wordt de te wijzigen bestemmingsregeling vervangen door een andere bestemmingsregeling. Middels een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan kunnen vervolgens gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden opgericht.

Geen digitaliseringsplicht

In artikel 8.1.2 van het Besluit ruimtelijke ordening (nieuw) is bepaald dat het wijzigingsplan mag worden vormgegeven, ingericht en beschikbaar gesteld op de wijze waarop het bestemmingsplan zelf is vormgegeven, ingericht en beschikbaar gesteld. Aangezien het moederplan niet digitaal beschikbaar en niet conform het SVBP is beschikbaar gesteld behoeft ook dit wijzigingsplan niet conform het SVBP te worden opgesteld en digitaal beschikbaar te worden gesteld.

Opbouw wijzigingsplan

Het juridische deel van het wijzigingsplan bestaat uit de plankaart en de voorschriften. De voorschriften bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden en gebouwen en bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing.

De plankaart heeft een ondersteunende rol voor toepassing van de voorschriften alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. De plankaart vormt samen met de voorschriften het voor de burgers bindende onderdeel van het wijzigingsplan.

De toelichting heeft geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan en soms voor de uitleg van bepaalde bestemmingen en voorschriften.

5.2 De bestemmingsregeling

Op de plankaart is op het plangebied de bestemming 'Dagrecreatieve doeleinden 3' gelegd, en is de differentiatie 'Ecologische verbindingszone' op het oostelijke deel van het plangebied opgenomen.

In de voorschriften bij dit wijzigingsplan wordt verwezen naar het bestemmingsplan Park 'De Peelbergen', dat op dit wijzigingsplan van overeenkomstige toepassing is.

6. OVERLEG, INSPRAAK EN PROCEDURE

6.1 Overleg

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan moeten burgemeester en wethouders overleg plegen met het waterschap, met andere gemeenten van wie de belangen bij het plan betrokken zijn, en met de betrokken rijks- en provinciale diensten. Van het vooroverleg kan worden afgezien indien de betrokken diensten aangeven dat overleg niet noodzakelijk is.

Het wijzigingsplan is in het kader van het vooroverleg voorgelegd aan het Waterschap Peel en Maasvallei. Het waterschap heeft een positief Wateradvies afgegeven, maar wenst wel te worden betrokken bij het vormgeven van de infiltratievoorziening in het kader van de te verlenen omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan. Hier zal aan worden voldaan.

Het plan is tevens voorgelegd aan de provincie Limburg. De provincie heeft aangegeven dat in het Flora en fauna onderzoek onvoldoende aandacht is geschonken aan de vleermuis en de das. Uit nader overleg blijkt dat de provincie zich toch kan vinden in de conclusies van het uitgevoerde onderzoek.

6.2 Inspraak

Aangezien in het vastgestelde moederplan bestemmingsplan Park 'De Peelbergen' reeds de wijzigingsbevoegdheid is opgenomen waar nu gebruik van wordt gemaakt, wordt het niet noodzakelijk geacht voor deze wijziging inspraak te verlenen. Voor het bestemmingsplan Park 'De Peelbergen' is reeds inspraak verleend.

6.3 Procedure

Voor de wijziging van een bestemmingsplan onder de Wet ruimtelijke ordening dient de procedure zoals beschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht worden gevolgd.

Het wijzigingsplan heeft vanaf 17 februari 2012 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze periode is tevens een informatieavond voor omwonenden gehouden op 6 maart 2012. In de inzageperiode is één zienswijze ingediend. Deze is echter ingetrokken nadat overeenstemming is bereikt inzake de verkeershinder, de bouw-

hoogtes en geluidshinder. Deze overeenstemming zal tevens aan de omgevingsvergunning met afwijking zal worden gekoppeld.

Bijlage 1: Typen Bedrijven

Bestemmingsplan Park 'De Peelbergen'

Categorisering recreatiebedrijven De Peelbergen

Attractie	Kenmerken	Visuele uitstraling op landschap	Verkeersaan-trekkende werking	Geluid	Beïnvloeding natuur	Voorbeelden
Type 1	- inpandig - < 10 ha - < 50.000 bezoekers- verspreide komst- lage parkeerbehoefte	laag kleine oppervlakte lage bebouwing	Laag < 50.000 het hele jaar door bezoekers	niet hinderlijk indoor activiteit	niet aanwezig	klein museum ambachtelijke boerderij bowling
Type 2	- inpandig - < 10 ha- 50.000- 300.000 bezoekers - komst in pieken - gemiddelde parkeerbehoefte	hoog kleine oppervlakte hoge bebouwing	gemiddeld komst in pieken van 50.000- 300.000 bezoekers	niet hinderlijk indoor activiteit	niet aanwezig	middelgroot museum bezoekerscentrum (bv. mijl op zeven) indoor sport (zwembad, squash, tennis, rollerskate) speelparadijs
Type 3	- inpandig - < 10 ha- > 300.000 bezoekers - komst in pieken - hoge parkeerbehoefte	hoog kleine oppervlakte hoge bebouwing	hoog komst in pieken van >300.000 bezoekers	niet hinderlijk indoor activiteit	niet aanwezig	groot museum grote bioscoop (omniversum) groot speelparadijs
Type 4	- uitpandig - < 5 ha- < 50.000 bezoekers - verspreide komst - lage parkeerbehoefte	laag kleine oppervlakte lage bebouwing	laag verspreide komst van <50.000 bezoekers	niet hinderlijk menselijk/dierlijk geluid met lage intensiteit	niet aanwezig	kleine speeltuin kinderboerderij kleine dieren- tuin vogelpark botanische tuin
Type 5	- uitpandig - < 5 ha- < 50.000 bezoekers - komst in pieken	laag kleine oppervlakte	gemiddeld komst in pieken van <	niet hinderlijk menselijk geluid met lage	negatief betreding omgeving	openluchttheater

Attractie	Kenmerken	Visuele uitstraling op landschap	Verkeersaan-trekkende werking	Geluid	Beïnvloeding natuur	Voorbeelden
	- gemiddelde parkeerbehoefte	lage bebouwing	50.000 bezoekers	frequentie		
Type 6	- uitpandig - < 5 ha- > 50.000 bezoekers - verspreide komst - gemiddelde parkeerbehoefte	gemiddeld kleine oppervlakte mogelijk veel bebouwing	gemiddeld verspreide komst van >50.000 bezoekers	hinderlijk vaak menselijk/mechanisch geluid met hoge intensiteit	negatief verstoring door geluid betreding omgeving	grote botanische tuin, keerspark, kleine recreatieplas, kind attractiepark
Type 7	- uitpandig - 5 - 30 ha oppervlakte - < 300.000 bezoekers- verspreide komst - lage parkeerbehoefte	laag gemiddelde oppervlakte vrijwel geen bebouwing	laag verspreide komst van <300.000 bezoekers	niet hinderlijk menselijk geluid met lage intensiteit	positief mogelijk leefgebied flora en fauna mogelijk betreding omgeving	oefengolfbaan aangelegd survivalbaan terrein v buiten. te
Type 8	- uitpandig - 5 - 30 ha- > 300.000 bezoekers - verspreide komst - gemiddelde parkeerbehoefte	gemiddeld gemiddelde oppervlakte gemiddelde bebouwing	gemiddeld verspreide komst van >300.000 bezoekers	mogelijk hinderlijk menselijk/dierlijk geluid met gemiddelde intensiteit	positief mogelijk leefgebied fauna en flora	grote dier tuin, groen openlucht museum
Type 9	- uitpandig - 5 - 30 ha- > 300.000 bezoekers - bezoek in pieken - hoge parkeerbehoefte	hoog gemiddelde oppervlakte veel bebouwing	hoog omst in pieken van >300.000 bezoekers	hinderlijk menselijk/mechanisch geluid met hoge intensiteit	negatief verstoring door geluid	middelgrote recreatieplas, middelgrote attractiepark
Type 10	- uitpandig - > 30 ha- < 300.000 bezoekers - verspreide komst - lage parkeerbehoefte	laag grote oppervlakte vrijwel geen bebouwing	laag verspreide komst van <300.000 bezoekers	niet hinderlijk menselijk geluid met lage intensiteit	positief mogelijk leefgebied fauna	golfbaan
Type 11	- uitpandig - > 30 ha- > 300.000 bezoekers	hoog grote oppervlakte	hoog komst in pieken	hinderlijk menselijk /	negatief verstoring door	grote recreatieplas, grote attractiepark

Attrac- tie	Kenmerken	Visuele uitstra- ling op land- schap	Verkeersaan- trekkende werking	Geluid	Beïnvloeding natuur	Voorbeelden
	- bezoek in pieken - hoge parkeerbe- hoefte	vlakke veel (hoge) bebou- wing	ken van >300.000 be- zoekers	mechanisch geluid met grote intensi- teit	geluid mogelijk betreding omgeving	safaripark

